

Jaarverslag

Stichting Christelijk Speciaal
Onderwijs Groningen

2

0

2

3

“
Wij stimuleren
onze leerlingen in een
POSITIEF klimaat hun
mogelijkheden en
talenten te ontdekken
en te ontwikkelen.

— Missie

Inhoudsopgave

De SCSOG

7

Verslag van de raad
van toezicht

13

Verslag van de GMR

17

Verslag van het bestuur

19

Financiële informatie

33

Continuïteitsparagraaf

45

Voorwoord

Hierbij presenteer ik u het jaarverslag van de SCSOG over het jaar 2023. Het jaar 2023 stond in het teken van twee belangrijke ontwikkelingen. Ten eerste lag de focus op het evalueren en verder verankeren van het strategische thema "het leren zichtbaar maken" binnen de gehele organisatie. We hebben ons kunnen richten op het werken aan kwaliteit en het nastreven van onze ambities, zoals vastgelegd in ons strategisch beleid voor de jaren 2020 - 2024. Het zichtbaar maken van de brede individuele ontwikkeling van onze leerlingen, het bieden van een passend aanbod voor leerlingen met aandacht voor praktische vaardigheden, versterking van ons pedagogisch didactisch handelen en versterking van samenwerking en inzet van expertise.

De verlengde inzet van NPO-middelen richtte zich met name op extra ondersteuning in de klassen, het versterken van praktische vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen, en loopt ook in 2024 nog door.

Ten tweede markeerde het jaar het begin van het proces voor het formuleren van een nieuw koersplan voor de periode 2024-2028. Het proces begon in april met een evaluatie van het strategisch beleid door het BMT en de staf. Daarna werd een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd, waar zowel interne als externe belanghebbenden werden betrokken. Hierbij werden in- en externe analyses uitgevoerd van zowel de huidige als toekomstige context, en zijn de wensen en behoeften vanuit diverse lagen van de organisatie in kaart gebracht.

Binnen de bedrijfsvoering zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet die in de nieuwe beleidsplan periode een vervolg zullen krijgen. De keuze is gemaakt om in zee te gaan met een nieuwe Arbodienst per 1 januari 2024. Deze verandering in dienstverlening moet bijdragen aan een effectievere aanpak van ziekteverzuim, waarbij mogelijk meer focus wordt gelegd op preventieve maatregelen en gezondheidsbevordering. In 2023 is een IT-scan uitgevoerd om inzicht te krijgen in de stand van zaken na ingebruikname van de digitale werkomgeving en de ontwikkelingen op het gebied van ICT en IBP.

In 2023 is besloten om het onderzoek naar een gezamenlijke huisvesting van De Fiduciaschool met een nabijgelegen SO school te staken. Dit heeft geleid tot vertraging in het proces. De verkenning naar mogelijkheden wordt voortgezet, waarbij mogelijkheden onderzocht worden die in lijn liggen met de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs.

In oktober van het verslagjaar heeft de identiteitscommissie, met ondersteuning van Verus, voor het eerst een SCSOG-brede Identiteitsdag georganiseerd. Het centrale thema was "Wat beweegt jou?". De dag was zeer succesvol, waarbij een externe spreker ons meenam in de wereld van (persoonlijk) leiderschap in relatie tot identiteit, en diverse workshops werden aangeboden die aansloten bij het thema.

Ook in dit verslagjaar werd een beroep gedaan op de loyaliteit van medewerkers. Vanwege een tekort aan leerkrachten, werden in veel gevallen zieke collega's intern vervangen om te voorkomen dat klassen naar huis moesten worden gestuurd. Mijn oprechte waardering gaat uit naar de wijze waarop er gezamenlijk is samengewerkt om deze uitdagingen het hoofd te bieden.

Aansluiten bij de **BEHOEFTE** van onze leerlingen in termen van onderwijsaanbod en pedagogisch-didactisch handelen van de **LEERKRACHTEN**.

In verband met een bovenmatige reservepositie heeft de SCSOG, op basis van een bestedingsplan vanaf 2021, gestaag gewerkt aan het afbouwen van het vermogen door gerichte investeringen. Er is onder andere geïnvesteerd in diverse onderwijskundige projecten op de scholen en renovaties van de schoolpleinen op de Fiduciaschool en de Kimkiel. Daarnaast zijn extra middelen geïnvesteerd in de deskundigheidsbevordering van medewerkers en schoolleiding.

Net als in 2022 kunnen we melden dat we een gezonde financiële situatie hebben in het jaar 2023. Dit geeft ons voldoende vertrouwen voor de komende jaren, waarin de SCSOG zich zal blijven inzetten om onze leerlingen te helpen bij het ontdekken en ontwikkelen van hun mogelijkheden en talenten.

Ik wens u veel leesplezier.

— Philip Messak
Bestuurder Stichting voor
Christelijk Speciaal Onderwijs
Groningen

Wij bieden op onze scholen **ONDERWIJS** aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

De SCSOG

De stichting en de scholen

De Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen (SCSOG) vormt het bestuur over vier scholen:

• **De Fiduciaschool:**
School voor speciaal basisonderwijs (primair onderwijs)

• **De Kimkiel:**
School voor speciaal basisonderwijs (primair onderwijs)

• **De Wingerd:**
School voor (voorgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerenden (speciaal onderwijs)

• **De Bolster:**
School voor praktijkonderwijs (voortgezet onderwijs)

De stichting heeft als doel het stichten, in stand houden en exploiteren van onderwijsinstellingen voor christelijk gespecialiseerd onderwijs in Groningen en het ondersteunen van het onderwijs in de regio op het terrein van leerlingondersteuning. Onze scholen bevinden zich in de stad Groningen en bieden onderwijs en ondersteuning aan leerlingen van het speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen en het praktijkonderwijs. Medewerkers van het expertiseteam van de SCSOG zetten hun specifieke expertise in door diensten te verlenen en ondersteuning te bieden binnen onze eigen stichting evenals aan andere scholen en besturen in de regio.

In 2023 telde de scholen van de SCSOG 795 leerlingen op de teldatum van 1 oktober 2023. Dit betekende een daling ten opzichte van 2022, toen er op de teldatum 832 leerlingen waren. Het aantal medewerkers van de stichting is in 2023 gegroeid naar 207, terwijl er in 2022 201 medewerkers waren.

De scholen van de SCSOG vallen onder drie verschillende onderwijswetten, namelijk de Wet op het primair onderwijs (Fiduciaschool en De Kimkiel), de Wet op de expertisecentra (De Wingerd) en de Wet op het voortgezet onderwijs (De Bolster). Hierdoor opereren ze binnen verschillende wettelijke kaders. Wat betreft het personeel werken zij onder twee verschillende cao's: de cao voortgezet onderwijs voor De Bolster en de cao primair onderwijs voor de overige drie scholen.

De scholen van de SCSOG bedienen een groot voedingsgebied. De leerlingen komen uit verschillende gebieden, waaronder de stad Groningen, de Ommelanden, de kop van Drenthe en het grensgebied van Friesland. Bovendien is de SCSOG actief betrokken bij drie samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs.

Missie en visie

De SCSOG heeft haar missie en visie geformuleerd in 2018. Deze gemeenschappelijke uitgangspunten zijn leidend voor de scholen en het expertisecentrum.

“Wij stimuleren onze leerlingen in een **POSITIEF** klimaat hun mogelijkheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.”

— Missie

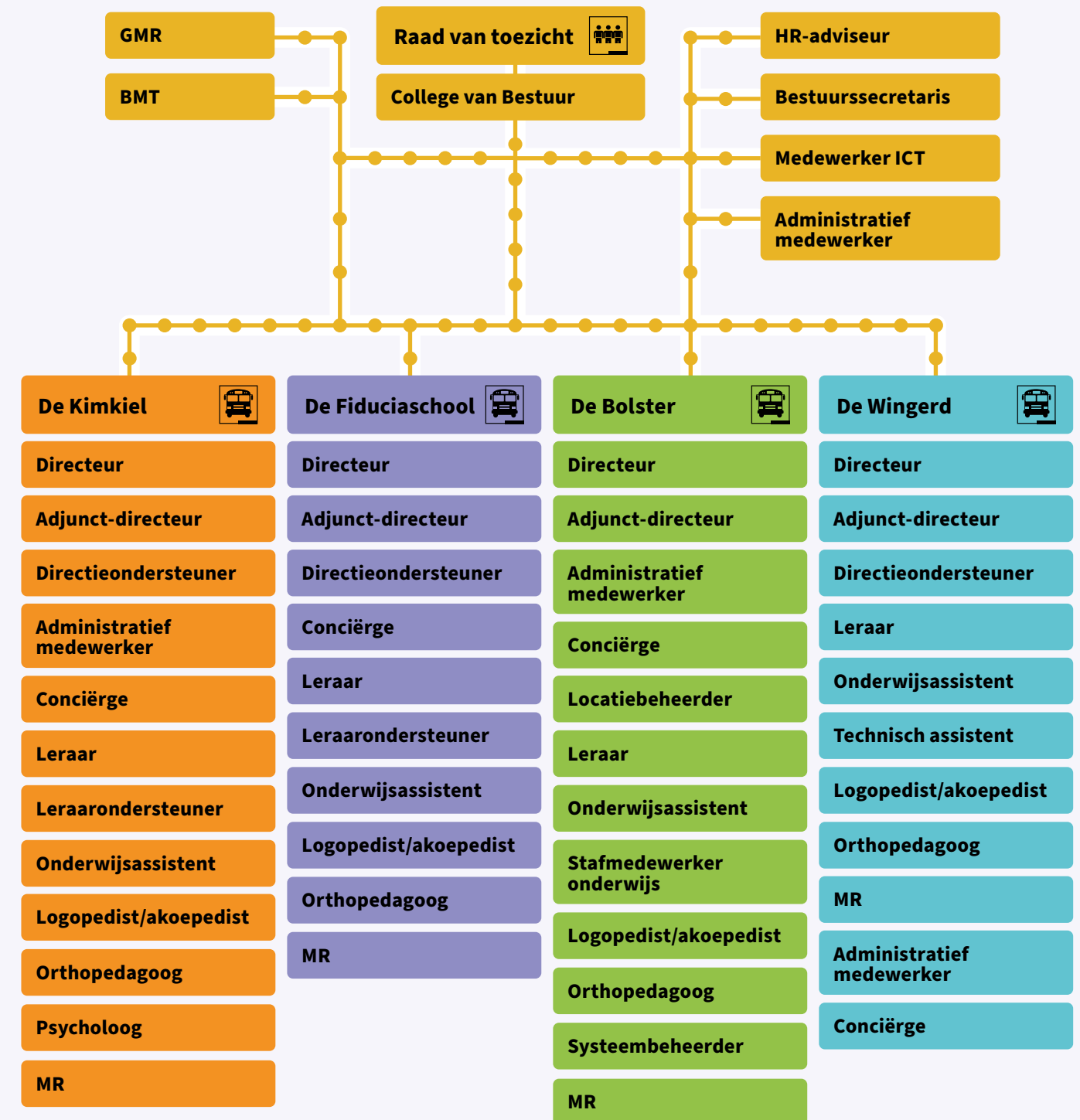
Wij willen onze leerlingen in staat stellen zelfredzaam te zijn en hun talenten te gebruiken. We ondersteunen kwetsbare kinderen en jongeren bij het verwerven van een plek in de maatschappij.

We doen dit vanuit betrokkenheid en verbondenheid. We bieden onze leerlingen een veilig en positief klimaat. We leggen de lat met betrekking tot prestaties en competenties in relatie tot de mogelijkheden van iedere leerling zo hoog mogelijk.

Onze medewerkers spelen een centrale en leidende rol in de **ONTWIKKELING** van leerlingen. Daarom investeren wij in de deskundigheid en professionaliteit van al onze medewerkers. Om te zorgen dat leerlingen zo veel mogelijk kansen krijgen, werken we samen met ouders, andere scholen en besturen, bedrijven en (zorg-)instellingen.

Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben zijn welkom bij ons. We willen voor leerlingen en voor leerkrachten een leer- en werkgemeenschap zijn op basis van **OPEN** christelijke waarden. We willen een **LEERCULTUUR** bevorderen door een professionele **DIALOOG** tussen leerlingen, medewerkers en schoolleiding. Op directieniveau willen we door het stimuleren van de onderlinge samenwerking het collectief versterken en de **KRACHT** van de afzonderlijke scholen vergroten.

— Visie

Organogram Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Organisatie

De SCSOG bestaat uit vier scholen, elk met een eigen directeur en een expertisecentrum. De directeuren zijn primair verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op hun eigen school en leggen hierover verantwoording af aan de bestuurder van de SCSOG.

Zowel het bestuur als de raad van toezicht hanteert de 'Code Goed Onderwijsbestuur' van de VO-raad en de SCSOG voldoet ook aan de 'Code Goed Bestuur' van de PO-raad. In het verslagjaar heeft de raad samen met de bestuurder een evaluatie uitgevoerd onder begeleiding van een externe adviseur.

In 2023 heeft het Bovenschools Management Team (BMT) van de SCSOG in totaal 24 vergaderingen gehouden. Het BMT fungeert als een platform waar directeuren en de bestuurder samenkomen om gezamenlijke beleidskwesties te bespreken. Tijdens deze vergaderingen worden cruciale onderwerpen behandeld die van invloed zijn op alle scholen binnen de stichting. Het BMT biedt een gelegenheid voor directeuren en de bestuurder om samen te werken, informatie uit te wisselen en gezamenlijke beslissingen te nemen met betrekking tot het beleid van de stichting.

Elke school binnen de SCSOG heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR) die ongeveer zes keer per jaar vergadert, meestal in aanwezigheid van de schoolleiding. Sinds 2013 is het GMR-platform (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) operationeel, waarin MR-leden van de vier scholen worden vertegenwoordigd (één ouder en één medewerker per school). De bestuurder neemt direct deel aan de vergaderingen van het GMR-platform om het voorgenomen beleid voor te leggen en te bespreken. In hoofdstuk 3 van het jaarverslag wordt teruggeblikt op het jaar 2023 door het GMR-platform.

Een groot deel van de ondersteunende personele en financiële diensten van de stichting worden uitbesteed aan het administratiekantoor Preadyz. Daarnaast zijn in de afgelopen jaren enkele staffunctionarissen aangesteld of ingehuurd om bovenschoolse ondersteunende processen uit te voeren. De staffunctionarissen omvatten een HR-adviseur, een managementondersteuner (vanaf 1 januari 2024 bestuurssecretaris) en een externe controller. Deze personele bezetting biedt ondersteuning op het gebied van financiën, HR en algemeen management binnen de stichting.

Naast de interne inspanningen maakt de SCSOG ook gebruik van externe instanties op verschillende gebieden. Wat betreft huisvesting en facilitair

management wordt samengewerkt met externe partners om ervoor te zorgen dat deze aspecten efficiënt en effectief worden beheerd. Daarnaast is er een functionaris gegevensbescherming ingeschakeld om te waarborgen dat de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming is met de geldende privacywetgeving.

In 2023 heeft de SCSOG een verkenning uitgevoerd om het verzuimbeheer intern te organiseren in combinatie met de inzet van een nieuwe arbodienst die beter aansluit bij de verwachtingen van de organisatie. Vanaf 2024 heeft de SCSOG besloten om het verzuimbeheer intern te beleggen en is een wisseling van arbodienst geëffectueerd. Hierbij zijn de verzuimregistratiesystemen op elkaar afgestemd in Visma, wat mogelijk meer controle en samenhang biedt in het beheer van verzuim binnen de organisatie. Deze strategische keuze kan leiden tot een meer geïntegreerde aanpak van verzuimmanagement en stelt de SCSOG in staat om nauwkeuriger inzicht te krijgen in de factoren die het ziekteverzuim beïnvloeden.

De omvang van de stichting maakt het voortdurend uitdagend om een evenwicht te vinden tussen diverse elementen, zoals kwaliteit en professionaliteit, flexibiliteit en kwetsbaarheid. Het streven is om de bovenschoolse staf zo efficiënt mogelijk in te richten, met voldoende expertise om diverse processen adequaat te ondersteunen.

Samenwerking en dialoog

De SCSOG is in het kader van passend onderwijs verbonden aan drie samenwerkingsverbanden:

- het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Provincie Groningen PO 20.01;
- het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Stad VO 20.01;
- het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Ommelanden VO 20.02.

De bestuurder neemt deel aan de ALV's van de drie samenwerkingsverbanden.

In 2023 is er overeenstemming over de onderwijsvoorzieningen in de provincie Groningen. Dit betreft verschillende routes van het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) naar het entreeonderwijs op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). De afspraken zijn gericht op het creëren van betere overgangsmogelijkheden voor pro/vso-leerlingen naar het mbo, zodat zij de kans krijgen om hun talenten verder te ontwikkelen en succesvol deel te nemen aan het vervolgonderwijs. De bestuurder maakt deel uit van de bestuurlijke PRO-VSO-MBO commissie van het VO-MBO Platform die hierover gaat.

Daarnaast neemt de bestuurder van de SCSOG deel aan verschillende commissies binnen dit platform, waaronder de agendacommissie en de commissie 'Monitoring en kengetallen'. Om invulling te geven aan een collectieve aanpak van het personeelstekort wordt gewerkt aan de oprichting van onderwijsregio's.

Het bestuur participeert in de op te richten onderwijsregio's voor het Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). Sinds 2023 is nauw contact met de hogescholen mede door invulling van de rol schoolop-leider die regelmatig overleg heeft en aanspreekpunt is voor stagiaires van deze opleidingen binnen de organisatie. Het bestuur neemt zitting in de stuurgroep van de opleidingschool GO (Gespecialiseerd Onderwijs).

Het bestuur van de SCSOG deelt een kantoor aan de Eenrummermaer met twee andere besturen voor christelijk onderwijs in de stad Groningen. Op dit gezamenlijke kantoor wordt gestreefd naar zo veel mogelijk samenwerking op inhoudelijk relevante onderwerpen. De fysieke nabijheid en samenwerking vergemakkelijken de uitwisseling van kennis, ervaring en expertise tussen de besturen, wat kan bijdragen aan een verdere versterking van het christelijk onderwijs in de regio.

Er zijn in 2023 geen klachten binnengekomen bij het bestuur.

Het jaar 2023 was opnieuw een jaar van **VERANDERING** voor de raad van toezicht.

Verslag van de raad van toezicht

Het jaar 2023 was opnieuw een jaar van verandering voor de raad van toezicht. In de eerste plaats door het toetreden van twee nieuwe leden. Twee leden van de raad, mevrouw Marjanne Bouma en de heer Bert Dijkstra kwamen aan het eind van hun maximale zittingsduur. Uit hoofde van continuïteit kon Marjanne Bouma medio 2023 afscheid nemen en Bert Dijkstra aan het einde van het kalenderjaar. We zijn beide leden veel dank verschuldigd voor hun meer dan 10 jaar betrokkenheid bij SCSOG.

Mevrouw Landa Buiten en mevrouw Tessa Vollbehr hebben we begroet als nieuwe leden van de raad. Daarmee is weer opnieuw deskundigheid op zowel onderwijsgebied als op juridisch gebied in de raad gekomen. Door het vertrek van de heer Dijkstra aan het einde van het jaar werd de vacature van voorzitter vacant. Hij is opgevolgd door de heer Bert Kuiken, die vanwege de continuïteit van de raad op verzoek zijn zittingstermijn met een jaar verlengd heeft.

Contact met de scholen

Ook kon de raad weer scholen gaan bezoeken. Alle scholen zijn in dit jaar dan ook bezocht door een delegatie van de raad. Tijdens de bezoeken zijn lessen bezocht en gesprekken gevoerd met personeelsleden en de leiding van de scholen. De raad tracht zich via deze weg mede een oordeel te vormen over de gang van zaken; het karakter van de scholen met elk de eigen specifieke doelgroep alsmede de doelmatigheid van de besteding van middelen zoals die in de vergaderingen van de Raad en de bestuurder aan de orde komen.

Contact met het Gemeenschappelijke Medezeggenschapsplatform (GMR-Platform)

Twee leden van de raad van toezicht hebben twee keer de vergadering van het GMR-Platform bezocht. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de belangrijkste zaken die op dat moment speelden en de relatie tussen het GMR-Platform en het bestuur besproken.

Verantwoording van wettelijke taken

De raad van toezicht bestond in 2023 uit zes personen, die elk vanuit een eigen discipline hun bijdrage hebben geleverd aan de raad en de stichting. De leden kunnen ten opzichte van elkaar en het bestuur onafhankelijk en kritisch opereren. De raad heeft toegezien op de naleving van de Code Goed Onderwijsbestuur en kan concluderen dat er overeenkomstig de code is gehandeld door het bestuur.

Er zijn vijf reguliere bijeenkomsten van de raad geweest. De raad is daarnaast met de bestuurder een avond bijeen geweest om te spreken over de uitwerking van het meerjaren koersplan 2024-2028 als opvolger van het bestaande strategische beleidsplan dat tot en met 2024 van toepassing was.

Tijdens de vergaderingen met het bestuur heeft de bestuurder de raad in voldoende mate voorzien van informatie. Belangrijke thema's waren de verantwoorde besteding van de NPO gelden, de leerlingen en het personeel, de nieuwbouw van De Fiduciaschool en in dit kader het onderzoek naar mogelijk passende samenwerking met andere scholen. Daarnaast is ook het welzijn van het personeel een belangrijk thema alsmede het aantrekken en behouden van personeel. Het hogere ziekteverzuim heeft weliswaar vnl. externe oorzaken maar behoeft desalniettemin wel aandacht. Met de aanstelling van een HR functionaris kan die ook worden gegeven.

Uit het inspectierapport (inspectie eind 2022) blijkt dat SCSOG op alle standaarden een voldoende beoordeling heeft ontvangen. De raad heeft de aandachtspunten en herstelopdrachten die in vertrouwen zijn gegeven serieus genomen en hier actie op ondernomen. Daarin is ook aandacht besteedt aan de bovenmatige reserves van de Stichting. Het bestedingsplan voor afbouw van die reserves wordt als adequaat beoordeeld.

De aanwezige "checks and balances" binnen de SCSOG, waaronder de drie jaarlijkse rapportages (zowel financieel als inhoudelijk) van het bestuur, de jaarlijkse schoolbezoeken en de gesprekken met schooldirecties en leerkrachten, bieden de raad van toezicht voldoende informatie en inzicht om de doelmatigheid en rechtmatigheid van de middeleninzet te beoordelen. Deze instrumenten stellen de raad in staat om adequaat toezicht te houden op het bestuur en om geïnformeerd beslissingen te nemen. Naast bovengenoemde zaken heeft de raad de begroting voor het jaar 2024 en de jaarrekening over het jaar 2022 goedgekeurd. De raad heeft een externe accountant benoemd en heeft toegezien op de doelmatigheid van de bestedingen van het bestuur. De accountant heeft zijn bevindingen teruggekoppeld naar de bestuurder en de auditcommissie van de raad van toezicht. De raad komt tot de conclusie dat er op een verantwoorde manier met de middelen is omgegaan en dat ze doelmatig zijn besteed.

In 2023 is een start gemaakt met een uitgebreide ICT scan-analyse met ondersteuning van accountant en een extern bureau. In 2024 zal door verdere opvolging aan worden gegeven. Niet alleen voor efficiencyverbetering maar vooral ook om de risico's op dit gebied zoveel mogelijk te beheersen.

Als werkgever heeft de remuneratiecommissie tweemaal een gesprek gevoerd met de bestuurder. Een voortgangsgesprek en een eindejaarsgesprek. Daarnaast vindt er een tweemaandelijks overleg plaats tussen de voorzitter van de raad en de bestuurder.

Na afloop van elke vergadering wordt de bijeenkomst geëvalueerd door de leden van de raad en de bestuurder. De vergaderingen worden gekenschetst door de prettige en open sfeer, waarbij eenieder zich kritisch durft op te stellen. Elke vergadering komen de risicosignaleringen aan de orde. Er heeft in 2023 een zelf-evaluatie van het functioneren van de raad van toezicht plaatsgevonden. Dit vond plaats onder deskundige begeleiding van Prof. Drs. Philip Wagner, deskundige op gebied van boardroom-dynamics. Door de raad van toezicht leden werd daartoe vooraf een zelfevaluatiemonitor ingevuld. Ook de bestuurder heeft deelgenomen aan deze bijeenkomst. Het functioneren van de raad werd positief beoordeeld waarbij er vanzelfsprekend verbeterpunten zijn die aandacht krijgen in de komende zittingsperiode.

Besluitenlijst 2023

Nr.	Betreft	Datum
1	Goedkeuring treasuryplan	16-2-2023
2	Goedkeuring jaarrekening en jaarverslag	22-6-2022
3	Goedkeuring bestuurs-formatieplan 2023-2027	22-6-2023
4	Goedkeuring begroting 2024	7-12-2023
5	Goedkeuring strategisch beleidsplan/ koersplan 2024-2028	7-12-2023
6	Goedkeuring herverdeling taken raad van toezicht	7-12-2023

Ten slotte

De raad van toezicht spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de bestuurder in zijn eerste volledige jaar, leiding heeft gegeven aan de stichting, waardoor de organisatie in control is. De raad is daarnaast ingenomen met de manier waarop de medewerkers van de onder de stichting ressorterende scholen zich hebben ingezet om de leerlingen te begeleiden.

Samenstelling van de raad van toezicht

In het verslagjaar 2023 bestond de raad uit de volgende leden:

Functionaris	Functie en commissielidmaatschap	Hoofdbetrekking	Nevenfunctie(s)
M.C. Bouma (Afgetreden per juni 2023)	Lid Lid van de auditcommissie	Strategisch adviseur Terra MBO	Lid medezeggenschapsraad Basisschool de Eskampen in Peize (onbezoldigd)
L. Buijter	Lid Lid van de remuneratiecommissie	Directeur Dollardcollege, vestigings Pontis	
T. Vollbehr (In functie per juli 2023)	Lid Lid Secretaris	Advocaat bij DAS rechtsbijstand	
J. Dijkstra	Voorzitter Lid van de remuneratiecommissie	Algemeen Directeur van Ten Cate Outdoor Fabrics Locatiedirecteur van GKN Aerospace BV	Lid RvT van de Noordelijke ProductiviteitsAlliantie
A. Dijkstra	Voorzitter Lid van de remuneratiecommissie	Algemeen directeur bij Ubbo Emmius Scholengemeenschap	Secretaris van de Coöperatieve Innovatiehub Veenkoloniën U.A. (onbezoldigd) Secretaris van Stichting gebiedsfonds Stadskanaal op Zon. (Onbezoldigd)
B. Kuiken	Voorzitter (per december 2023) Lid van de auditcommissie	Commercieel directeur bij ABN Amro	Bestuurslid Stichting Present Groningen (onbezoldigd) Bestuurslid van zowel de Vereniging als de Stichting Groninger Museum Salon (onbezoldigd)
F. Ismaili	Lid Lid van de auditcommissie	Directeur bedrijfsvoering Noorderpoort	-

De leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd maar ontvingen wel de maximale vrijwilligersvergoeding van € 1.900,- voor hun werk voor de stichting.

Verlag van de GMR

In dit hoofdstuk blikt de GMR terug op het jaar 2023.

2023 is voor de GMR een goed, actief en constructief jaar geweest. Het was het eerste volledige jaar samenwerken met onze bestuurder, Philip Messak. En dat is ook hoe het voor ons voelt. Samen werken we aan hetzelfde hoofddoel: Op alle vlakken zo goed mogelijk onderwijs bieden aan de leerlingen van de SCSOG.

Op de agenda heeft (naast de jaarlijkse stukken) meerdere malen het 'Koersplan 2024-2028' gestaan. We zijn meegenomen vanaf het eerste begin, door aan te sluiten bij de stakeholders bijeenkomst over mogelijke onderwerpen. Inmiddels is het laatste concept met ons gedeeld en besproken. Vaststelling en instemming van het definitieve koersplan zal begin 2024 aan de orde komen.

Tijdens de mei vergadering heeft het GMR-Platform overleg gevoerd met een afvaardiging van de raad van toezicht van de SCSOG, in de persoon van de heer Bert Dijkstra en de heer Fitim Ismaili. Het is goed en nuttig dat we elkaar op de hoogte houden van elkaars werkzaamheden. De heer Bert Dijkstra willen we op deze plaats graag danken voor zijn jarenlange inzet voor onze stichting en de fijne samenwerking met ons als GMR-Platform.

Instemming en positief advies is door het GMR-Platform verleend met:

- Het jaarverslag 2022
- Het aanwijzingsbesluit Werkkostenregeling 2023
- Het bestuursformatieplan 2023-2027
- De meerjarenbegroting 2024-2028
- Het parkeerbeleid
- Bestedingsplan 2023

Samenstelling van de GMR

De bezetting van de GMR in 2023 (januari – augustus) was:

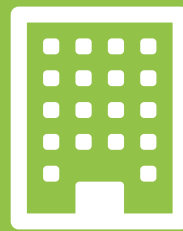
Functionaris	Functie
Dhr. Hugo Vellinga (personeel De Bolster)	Voorzitter GMR-Platform
Mw. Tamara Klarenbeek (ouder De Bolster)	Lid GMR-Platform
Mw. Gera Steentjes (personeel De Wingerd)	Lid GMR-Platform
Mw. Karina van Herksen (ouder De Wingerd)	Lid GMR-Platform
Mw. Inge Boer (personeel De Kimkiel)	Lid GMR-Platform
Mw. Claudia Heijnen (ouder De Kimkiel)	Lid GMR-Platform
Mw. Gerda Boshart (personeel De Fiduciaschool)	Secretaris GMR-Platform
Ouder De Fiduciaschool	Vacant
Mw. Wies Beukema (managementassistent SCSOG)	Notulist

De bezetting van de GMR in 2023 (augustus - december) was:

Functionaris	Functie
Dhr. Hugo Vellinga (personeel De Bolster)	Voorzitter GMR-Platform
Mw. Tamara Klarenbeek (ouder De Bolster)	Lid GMR-Platform
Mw. Romée van Mal (personeel De Wingerd)	Secretaris GMR-Platform
Mw. Karina van Herksen (ouder De Wingerd)	Lid GMR-Platform
Mw. Inge Boer (personeel De Kimkiel)	Lid GMR-Platform
Mw. Claudia Heijnen (ouder De Kimkiel)	Lid GMR-Platform
Mw. Gerda Boshart (personeel De Fiduciaschool)	Lid GMR-Platform
Dhr. Kaj van der Plas (ouder De Fiduciaschool)	Lid GMR-Platform

Halverwege het jaar hebben er enkele wijzigingen in de samenstelling plaatsgevonden (zie schema). Zo hebben we afscheid genomen van Gera Steentjes (personeel De Wingerd) en onze notulist Wies Beukema (managementassistent SCSOG). Dank voor jullie inzet binnen en voor het GMR-Platform! Sinds de zomer van 2023 zijn alle posities binnen het GMR-Platform gelukkig weer bezet.

OP ALLE VLAKKEN zo goed mogelijk onderwijs bieden aan de leerlingen van de SCSOG.

Gelukkig kon in 2023
het onderwijs weer
VOLLEDIG op locatie
plaatsvinden.

Verlag van het bestuur

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur zich over het gevoerde beleid in 2023.

Domein onderwijs en kwaliteit Gevolgen van de coronapandemie en onderwijs-achterstanden in het SBO, (V)SO en PRO

In 2023 kon het onderwijs weer volledig op locatie plaatsvinden. Alle geplande fysieke activiteiten hebben plaatsgevonden en zorgde voor een gevoel van normaliteit en verbondenheid binnen de scholen. Ondanks deze terugkeer naar fysiek onderwijs, bleef continuïteit een uitdaging vanwege de vervanging van zieke collega's als gevolg van corona of de griep. Dit legde een zware last op het personeel, dat intern moest inspringen vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en het gebrek aan beschikbare extra leerkrachten. Een aantal keren moest een klas naar huis gestuurd worden. Gelukkig bleef dit maar zeer beperkt.

Bij de PRO-school, De Bolster, zijn aanpassingen doorgevoerd in het rooster om te voorkomen dat leerlingen veel tussenuren hadden en geen duidelijke structuur ervaarden op school. In overleg met de Medezeggenschapsraad (MR) van de school zijn de lessentabellen aangepast voor het betreffende schooljaar, waardoor er ruimte ontstond voor het personeel om in een meer aaneengesloten rooster te worden ingezet. Zowel leerlingen als personeel hebben deze interventie als zeer positief ervaren.

Op beide SBO-scholen is aan kinderen onderwijs geboden passend bij hun onderwijsbehoefte. Daarnaast is er aandacht blijven bestaan voor de sociaal-emotionele en fysieke vaardigheden. De inzet van vakleerkrachten, toneel, drama en muziek bleek succesvol te zijn. Ook werden technieklessen aangeboden in de onderwijsateliers.

Nationaal Programma Onderwijs

In 2022 werd bekend dat de financiële NPO-middelen ingezet konden worden tot en met

het schooljaar 2024-2025. Hierdoor hebben we meer tijd gekregen om de maatregelen die vanaf 2021 zijn genomen ook na 2024 door te zetten. In totaal heeft de stichting ruim 1.000.000 euro aan NPO-middelen ontvangen. Er zijn geen NPO-middelen afgeroomd voor bovenscholse activiteiten. De scholen hebben volledig beschikking over het NPO-bedrag per leerling en konden op basis van de schoolscan invulling geven aan de plannen.

De schoolplannen variëren per school en zijn gebaseerd op de schoolscan die per school gemaakt is. De plannen zijn gebaseerd op de interventies in de 'menukaart' van het ministerie en zijn geïntegreerd in de schoolplannen 2022 - 2023 en 2023 - 2024. De plannen zijn met instemming van de MR opgesteld en uitgevoerd. Op hoofdlijnen is ingezet op de volgende zaken:

- Extra formatie voor NT2-onderwijs voor de specifieke doelgroep NT2-leerlingen.
- Extra formatie voor onderwijsondersteuners voor taal- en rekenonderwijs, zodat meer differentiatie op dit gebied mogelijk werd.
- Extra formatie voor onderwijsondersteuners voor de praktijkvakken.
- Projectweken rondom gezondheid en cultuur, hiervoor is externe ondersteuning ingehuurd.
- Extra sportieve activiteiten door meer formatie lichamelijke opvoeding en inhuur van project-activiteiten.
- Psycho-sociale hulp en ondersteuning voor individuele leerlingen.
- Een toekomstcoach voor schoolverlaters vanuit het praktijkonderwijs die in een multi-problem context zitten.
- Extra inzet van vakleerkrachten voor sport, muzieklessen, technieklessen, theater en toneel.
- Meer formatie voor achterwacht en 'time-out' om leerlingen op te vangen die tijdelijk niet in de groep kunnen participeren.

- Extra lessen zelfregulerend leren en samenwerkend leren.
- Inzet van extra digitale middelen om in kleine groepjes te kunnen werken.
- Inzet van schoolmaatschappelijk werk voor gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Extra inzet van logopedie om opgelopen achterstanden in te halen.

Strategisch beleidsplan 2020 - 2024

In 2022 is besloten om het strategisch beleidsplan met een jaar te verlengen vanwege de impact van de coronapandemie en de wisseling in bestuur.. Deze verlenging bood de vier scholen meer tijd om de strategische doelen verder te ontwikkelen, In 2023 konden de scholen de strategische thema's verder te ontwikkelen en borgen.

Ons hoofddoel in het strategisch beleidsplan voor de jaren 2020 - 2024 is:

"Hoe kunnen we de ontwikkeling van onze leerlingen verbeteren en zichtbaar maken?"

Dit hoofddoel hebben we vertaalt in een vijftal streefdoelen:

- We verbeteren de wijze waarop we de brede individuele ontwikkeling van onze leerlingen zichtbaar maken op onze scholen. We stemmen dit af binnen de stichting, waarbij we niet streven naar uniformiteit maar wel naar beredeneerde overeenkomsten en verschillen.
- We passen ons aanbod daar waar nodig aan, zodat het aanbod gericht is op de brede ontwikkeling van onze leerlingen: zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, kennis, burgerschap en basisvaardigheden. Praktische vaardigheden krijgen in de komende periode meer aandacht.
- We versterken ons pedagogisch-didactisch handelen. Hiervoor maken we bijvoorbeeld gebruik van 'lesson study'. De samenwerking van leraren in het vormgeven en evalueren van lessen wordt geïntensiveerd.
- We versterken de samenwerking en het delen van expertise in onze stichting. Ons expertiseteam 'nieuwe stijl' heeft hierin een belangrijke rol.
- We versterken ons kritisch beoordelingsvermogen om goed te kunnen kijken naar ons effect op het leren van onze leerlingen zodat we ons gedrag aan kunnen passen om een groter effect te bereiken.

Deze streefdoelen zijn in de verschillende (school) plannen van de scholen verder geoperationaliseerd, passend bij de leerlingenpopulatie en de fase van de ontwikkeling per school. Hierin is ruimte voor eigen invulling van de scholen.

In 2023 hebben we gewerkt aan de streefdoelen door de volgende activiteiten:

1. De scholen hebben overeenstemming bereikt over het gebruik van een combinatie van het Landelijk Doelgroepenmodel (LDGM), het ontwikkelingsperspectief en het portfolio voor het volgen van de ontwikkeling van leerlingen. Het LDGM fungeert als richtlijn, het ontwikkelingsperspectief wordt gebruikt als individueel volg-instrument, en het portfolio helpt bij het geven van betekenis aan de ontwikkeling van elke leerling. Op alle scholen wordt extra aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van het portfolio.

Daarnaast is nieuw leven geblazen in het IB-netwerk, dat een belangrijk onderdeel vormt van het interne en externe netwerk van specialisten. Hierdoor kan kennis en ervaring worden uitgewisseld en kunnen professionals binnen de SCSOG van elkaar leren. In 2023 is het expertisecentrum Educonnect bezigt met een herontwerp, waarbij de focus meer intern gericht is. De aanwezige expertise binnen de SCSOG is geïnventariseerd en beschikbaar gesteld in een menukaart die voor alle medewerkers toegankelijk is. De eerste stappen zijn gezet om meer van en met elkaar te leren, en er wordt gewerkt aan mogelijke professionele interne leernetwerken voor het delen van kennis. Na een evaluatie van het leerstofaanbod op de vier scholen is gebleken dat er specifieke aandacht kan worden besteed aan praktijkvaardigheden voor leerlingen op de beide sbo-scholen. Vooral voor leerlingen die naar het praktijkonderwijs doorstromen, is het belangrijk om gedurende hun schoolloopbaan in het sbo praktische vaardigheden te ontwikkelen, hiervoor is de samenwerking met De Bolster gecontinueerd. Voor De Wingerd en De Bolster ligt de uitdaging juist bij het creëren van een doorgaande lijn met betrekking tot de basisvaardigheden taal en rekenen en het verbinden van theoretische vakken met praktijkvakken. Het gebruik van het doelgroepenmodel zal hieraan bijdragen door verdere stimulans te geven.

Door deze specifieke aanpassingen en initiatieven kan het leerstofaanbod beter aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van de leerlingen. Daarnaast is er overeenstemming bereikt over de route VSO-PRO-MBO met alle partners. Zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch moeten de gemaakte afspraken nu leiden tot een meer succesvollere overgang van leerlingen naar het MBO op het entree- en niveau 2-opleidingsniveau.

2. Om het pedagogisch-didactisch handelen te versterken, is in de afgelopen jaren gekozen voor het werken met "Lesson Study". Op twee scholen is deze aanpak geïmplementeerd, zij het onder de noemer "collegiaal leren". Hoewel collegiaal leren nog niet volledig is doorgevoerd, is er voldoende draagvlak op beide scholen om deze benadering verder uit te breiden. Op twee andere scholen is de Lesson Study-methode niet geïmplementeerd, omdat deze aanpak niet aansloeg binnen de school. In plaats daarvan hebben de scholen gezocht naar passende methoden. Eén school heeft gekozen voor de werkwijze van "Stichting Leerkracht", terwijl de andere school nog op zoek is naar geschikte manieren om het pedagogisch-didactisch handelen op structurele wijze te versterken.

3. In 2023 is het voorgenomen besluit genomen om het expertisecentrum, Educonnect, te herontwerpen naar een meer intern gericht platform waar kennis en expertise intern worden gedeeld. Nadat de inventarisatie van kennis en expertise is verwerkt in een menukaart, is de volgende stap genomen door deze kennis en expertise te delen, via professionele SCSOG-leernetwerken. Externe opdrachten worden eveneens uitgevoerd. In 2024 wordt een definitief besluit genomen over de inrichting van Educonnect, in samenwerking met de capaciteit van de "connectoren", met de focus op interne kennisdeling.
4. In 2023 zijn de drie mandaatpilots - zicht op ontwikkeling, kennisdeling en identiteit - verder vormgegeven. De resultaten van deze drie pilots zullen geevalueerd worden en een plaats krijgen in het nieuwe koersplan voor de periode 2024 - 2028. Het principe van "mandatering" wordt heroverwogen, waarbij wordt bekeken of het in deze vorm behouden blijft.

Contacten met de Inspectie van het Onderwijs

Op basis van het bestuurlijk inspectiebezoek in december 2022 hebben alle scholen van de SCSOG het basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs in 2023 mogen ontvangen. Er werden enkele kleine herstelopdrachten gegeven op het gebied van risicomanagement, beleid op basisvaardigheden en interne verantwoording over de doelmatigheid van de besteding van middelen en behaalde resultaten. We zijn zeer tevreden met de behaalde resultaten en hebben dit op passende wijze gevierd met alle medewerkers. In 2023 heeft de inspectie de leerlingzorg binnen De Bolster onderzocht. Hiervan is geen school specifiek verslag maar een mondelinge terugkoppeling waaruit bleek dat de leerlingzorg goed wordt uitgevoerd.

Sociale veiligheid

Op beide SBO-scholen zijn de jaarlijkse leerlingtevredenheidsenquêtes uitgezet, en de resultaten waren positief. Uit gesprekken met leerlingen en ouders is gebleken dat leerlingen zich veilig voelen op onze scholen. Wat betreft sociale veiligheid hebben er geen incidenten plaatsgevonden. In 2023 zijn op de verschillende scholen brugfunctionarissen gestart.

De resultaten van ons onderwijs

De scholen brengen systematisch in kaart hoe de resultaten van de leerlingen zich ontwikkelen, zowel op individueel niveau als op groeps- en schoolniveau. Jaarlijks worden vragenlijsten afgenomen onder leerlingen, gericht op de veiligheidsbeleving en tevredenheid, en de uitkomsten van deze vragenlijsten zijn over het algemeen voldoende. Naast deze metingen ondernemen directeuren en de bestuurder zelf activiteiten om zicht te krijgen en te houden op de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning. Dit omvat (functionerings-) gesprekken met individuele medewerkers, lesbezoeken en gesprekken met leerlingen.

Directeuren en andere leidinggevenden op de scholen voeren lesbezoeken uit en bespreken deze na met de medewerkers. De bestuurder

vergaart informatie over de resultaten door middel van de drie managementrapportages per jaar, die worden besproken met de directeur. Daarnaast worden ook gesprekken gevoerd met de IB'ers en het expertisecentrum, Educonnect.

Het regelmatig monitoren van de uitstroom en het afstemmen van het ontwikkelingsperspectief draagt bij aan het versterken van de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning die de scholen bieden. Het stelt hen in staat gerichte maatregelen te nemen en de leerlingen de best mogelijke voorbereiding te bieden op hun toekomst.

Uitstroomgegevens SBO De Fiduciaschool

De Fiduciaschool	Aantal 2022	%	Aantal 2023	%
(V)so-cluster 4	6	14	0	-
Praktijkonderwijs	15	35	31	61
Vmbo bl/kl	13	30	11	22
Vmbo tl	1	2	1	2
Havo/vwo	1	2	0	-
ZML	3	7	2	4
Vroegtijdig schoolverlaters	4	10	6	11
Totaal	43	100	51	100

Uitstroomgegevens SBO De Kimkiel

De Kimkiel	Aantal 2022	%	Aantal 2023	%
(V)so-cluster 4	3	7	(2) op BL niv. geteld	
Praktijkonderwijs	26	63	21	58
Vmbo bl/kl	10	25	14	39
Vmbo tl	2	5	0	-
Havo/vwo	0	-	0	-
ZML	0	-	1	3
Vroegtijdig schoolverlaters	0	-	0	-
Totaal	41	100	36	100

Beide sbo-scholen participeren actief in een regionaal werkverband dat zich richt op het opstellen van een benchmark voor het speciaal basisonderwijs (sbo). Door samen te werken met andere scholen krijgen ze inzicht in hun eigen resultaten en hoe deze zich verhouden tot andere sbo-scholen.

Door de resultaten te vergelijken met het gemiddelde niveau van het doelgroepenmodel en met referentiescholen, krijgt elke school een beter beeld van haar positie en welke vooruitgang er geboekt kan worden. Het vaststellen van ambitiedoelen per domein en per doelgroep is een belangrijke stap in het streven naar kwaliteitsverbetering. Het stelt de scholen in staat gericht te werken aan specifieke ontwikkelingsgebieden en de leerlingen de beste ondersteuning te bieden. Het regionale project en de benchmark dragen bij aan het verkrijgen van waardevolle informatie en inzichten die kunnen leiden tot verdere verbetering van de kwaliteit van het sbo-onderwijs.

Uitstroomgegevens (V)SO De Wingerd

(V)SO De Wingerd	SO 2022	%	SO 2023	%	VSO 2022	%	VSO 2023	%
SO ZML (andere school)	5	23,8	1	5,6%	x	x	1	6,7%
VSO-ZML De Wingerd	13	61,9	14	77,8%	x	x	x	x
VSO-ZML (andere school)	x	x	x	x	2	16,7	x	x
Mytyl/Tytyl	0	0,0	1	5,6%				
SBO	0	0,0	0	0,0				
Dagbesteding	0	0,0	1	5,6%	x	x	x	x
Arbeidsmatige dagbesteding	x	x	x	x	6	50,0	13	86,7%
Niet arbeidsmatige dagbesteding	x	x	x	x	0	0,0	0	0
Praktijkonderwijs	2	9,5	1	5,6%	2	16,7	0	0
MBO niveau 1	x	x	x	x	1	8,3	0	0
Arbeid	x	x	x	x	1	8,3	1	6,7
Totaal	21	100,0	18	100%	12	100,0	15	100

Alle teamleden van De Wingerd hebben in 2023 een scholing gehad zodat ze kunnen werken met de ABC-methode. Dit is een methode om de sociale veiligheid op school te behouden en te vergroten. Het geeft teamleden handvatten voor agressieregulatie bij leerlingen. Het gaat dan zowel om preventieve interventies om escalatie te voorkomen, als om interventies na escalaties.

Burgerschap neemt een centrale plek in het onderwijs in op De Wingerd. Tijdens de stages, de praktijkvakken, kringgesprekken en het praktisch leren zijn leerlingen

met zowel hun eigen positie in de wereld als de communicatie en omgang met anderen bezig. De werkwijze is in 2023 ook op schrift gesteld in een burgerschapsdocument.

Het aanleren van basisvaardigheden op De Wingerd is volop in ontwikkeling. Voor ZML-onderwijs zijn geen methodes, omdat de markt voor educatieve uitgeverijen te klein is. Leraren werken met de CED-leerlijnen en ontwikkelen veel lesmateriaal zelf en maken soms gebruik van bestaande methodes die ze passend maken voor onze leerlingen. In 2023 is er in het VSO, na onderzoek gedaan te hebben, een nieuwe rekenmethode aangeschaft, die in 2023-2024 geïmplementeerd en passend gemaakt wordt. In de zomer heeft het hele team scholing in het gebruik van Gynzy gehad. In 2022 heeft het team scholing gehad in het gebruik van het Directe Instructiemodel voor ZML-leerlingen. Dit wordt steeds meer toegepast in de lessen. Komend jaar staat het leesonderwijs en de kwaliteit daarvan in het SO en het VSO-TP centraal tijdens meerdere teamstudiedagen.

Om zicht te houden op de ontwikkeling van onze leerlingen, worden de leerdoelen in de leerlingportfolio's gescoord en nemen we, wanneer dit kan, de CITO Leerling in Beeld af. Op deze manier monitoren we de ontwikkeling van de leerlingen en kunnen we ons onderwijs daar vervolgens weer op afstemmen.

Vanaf januari 2023 krijgen leerlingen bij het afronden van het VSO een diploma als zij hun schoolloopbaan hebben afgerond met een examengesprek waarin zij hun portfolio presenteren aan de examencommissie. Als om uiteenlopende redenen dit niet kan plaatsvinden, krijgen leerlingen een certificaat. We zijn trots op alle leerlingen die met diploma of certificaat de school verlaten en dat ze uitstromen op een voor hen passende plek! Tenslotte heeft er een directiewissel plaatsgevonden op De Wingerd: vanaf augustus 2023 is Jacqueline Mulder directeur geworden en per 1 december is Belinda Beswerda gestart als adjunct-directeur.

Uitstroomgegevens De Bolster

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Aantal leerlingen	85	93	80	96	77	65	72	63	9	52	77
Arbeid	15%	12%	10%	14%	26%	23%	31%	27%	38%	31%	27%
MBO	45%	42%	56%	51%	49%	52%	48%	43%	42%	42%	47%
Andere pro school	7%	6%	9%	11%	5%	6%	10%	11%	5%	2%	5%
VSO	1%	5%	3%	4%	3%	14%	6%	3%	3%	6%	1%
VMBO	0%	0%	5%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	2%	4%
Dagbesteding	20%	23%	18%	14%	13%	11%	8%	11%	5%	6%	7%
Overig	11%	12%	1%	5%	4%	0%	1%	5%	7%	11%	9%
Branchecertificaat	36%	23%	36%	35%	47%	54%	36%	40%	56%	52%	55%
Wajong	29%	32%	9%	9%	9%	8%	2%	8%	0%	2%	?
Doelgp. register				15%	79%	43%	60%	60%	59%	58%	66%

Voor De Bolster valt op dat de uitstroom naar het mbo licht gestegen is. De uitstroom naar arbeid daalt daarentegen licht. Het aantal leerlingen dat branchecertificaten haalt is nagenoeg hetzelfde als de jaren daarvoor. We zijn tevreden over het behaalde resultaat.

Examinering in het praktijkonderwijs

Sinds de wettelijke verankering per 1 augustus 2022 is het mogelijk om aan leerlingen van het praktijkonderwijs een schooldiploma uit te reiken. Dit geldt ook voor onze school voor praktijkonderwijs, De Bolster. Preluderend op de wettelijke verplichting is De Bolster in 2019 al gestart met het uitreiken van diploma's aan haar leerlingen. Voor het behalen van het schooldiploma is het vereist dat elke leerling beschikt over een portfolio dat een gedegen beeld geeft van hun ontwikkeling, de leerling de stages voldoende heeft afgerond en er geen sprake is van excessief verzuim.

Op initiatief van het regio-overleg PRO-Groningen is in het schooljaar 2019-2020 een examenreglement voor het praktijkonderwijs opgesteld, dat ook gehanteerd wordt op De Bolster. Dit reglement beschrijft de gestelde eisen en de te volgen procedure voor het verstrekken van een schooldiploma aan een leerling. Het examenreglement bestaat uit twee delen: een algemeen deel en een schooleigen deel.

In het schooljaar 2020-2021 heeft De Bolster als pilot kunnen werken met dit examenreglement voor het praktijkonderwijs. Door het doorlopen van de pilot en de evaluatie heeft De Bolster ervoor gezorgd dat ze voldoet aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het examenreglement voor het praktijkonderwijs. Dit stelt de school in staat om de examens op een goede en passende manier uit te voeren. Centraal in dit examen staat het eindgesprek wat door de mentor wordt gevoerd, in het bijzijn van een gecommiteerde vanuit de school. Op deze manier waarborgt De Bolster de kwaliteit en betrouwbaarheid van het schooldiploma en het portfolio voor de leerlingen van het praktijkonderwijs. We zien het examen dan ook het komende jaar met vol vertrouwen tegemoet.

Passend onderwijs en leerlingenaantallen SCSOG

Het feit dat de scholen middelen ontvangen vanuit de drie samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) om leerlingen effectief te ondersteunen in hun leerproces is een belangrijk aspect van het onderwijsbeleid. Deze middelen worden deels ingezet in ondersteunings-teams van de scholen, waarbij verschillende professionals betrokken zijn, zoals Intern Begeleiders (IB'ers), orthopedagogen, psychologen, logopedisten/akoepedisten, en onderwijsassistenten in de groepen.

De verwijzingen van regulier naar speciaal is ook in 2023 in de regio niet afgenomen. De beide SBO's, de Fiduciaschool en de Kimkiel zijn weliswaar in leerlingenaantal heel licht gedaald maar de verwachting is dat het aantal weer zal gaan stijgen. Dit heeft ook te maken met de afgegeven volverklaringen van cluster vier. Binnen het samenwerkingsverband worden maatregelen getroffen om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. Afstemming met cluster vier is dan ook noodzakelijk.

Om de ontwikkeling richting inclusiever onderwijs meer vormt te geven heeft de Fiduciaschool de eerste stappen gezet om de samenwerking met een reguliere basisschool te intensiveren. In 2024 wordt op basis van een gemeenschappelijk onderwijsconcept de samenwerking meer geformaliseerd. Ondanks de stijging van de leerlingaantallen in de afgelopen jaren gaan we in de prognoses uit van een stabilisering op 775 leerlingen. De verwachte daling op De Bolster en De Kimkiel heeft in 2023 plaatsgevonden.

Leerlingenaantallen SCSOG

		Fiducia	Kimkiel	Wingerd	Bolster	SCSOG	Toename
		02 WR	14 WU	14 WT	05 OP	Totaal	Afname
Werkelijk	2001	143	167	129	197	636	-
	2002	140	190	133	209	672	36
	2003	138	162	133	240	673	1
	2004	132	160	131	255	678	5
	2005	126	148	132	264	670	-8
	2006	132	131	132	260	655	-15
	2007	124	134	122	242	622	-33
	2008	117	128	124	256	625	3
	2009	117	122	112	287	638	13
	2010	131	136	120	296	683	45
	2011	140	146	115	293	694	11
	2012	150	166	126	293	735	41
	2013	155	166	123	301	745	10
	2014	177	180	130	291	778	33
	2015	169	175	127	279	750	-28
	2016	177	174	134	243	728	-50
	2017	170	165	136	240	711	-17
	2018	183	167	131	252	733	22
	2019	197	165	135	262	760	27
	2020	196	169	138	270	773	13
	2021	192	193	133	278	796	23
	2022	200	198	133	301	832	36
Prognose	2023	196	187	131	281	795	-37
	2024	185	180	128	280	773	-22
	2025	185	180	129	280	774	1
	2026	185	180	127	280	772	-2
	2027	185	180	127	280	772	0

* bovengenoemde leerlingprognoses sluiten aan bij de actuele ontwikkelingen en kijken iets af van de leerling prognoses die gebruikt zijn bij het opstellen van de meerjarenbegroting. Vanaf 2023 is de teldatum voor PO gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari,

Internationalisering

De scholen van de SCSOG besteden aandacht aan 'wereldburgerschap' in het burgerschapsonderwijs. Burgerschapsonderwijs stimuleert leerlingen hoe ze actief onderdeel kunnen zijn van een pluriforme, democratische samenleving. We zetten ons ervoor in om leerlingen kennis te laten maken met andere landen en mensen uit verschillende culturen.

Domein personeel en professionalisering

Samenstelling personeel

De SCSOG had in 2023 in totaal 202 personeelsleden met een totale werktijdfactor van 149,5 fte. Het personeelsbestand van de stichting bestaat uit leerkrachten, leraar-ondersteuners, onderwijs-assistenten, logopedisten, speltherapeuten, intern begeleiders, orthopedagogen, administratief medewerkers, conciërges, ict-beheerders een systeembeheerder en een locatiebeheerder. Op directieniveau werken we met een directeur, een adjunct-directeur en een directieondersteuner per school, daarnaast bestaat de directie op De Bolster uit sectorcoördinatoren. Op de drie andere scholen wordt gewerkt met coördinatoren op deelterreinen zoals een taalcoördinator en een rekencoördinator.

De SCSOG had in 2022 in totaal 201 personeelsleden met een totale werktijdfactor van 147 fte. Het personeelsbestand is in 2023 toegenomen met 2,5 FTE en 1 medewerker. De uitbreiding in FTE zit voornamelijk in uitbreiding van uren bij het huidige personeel. Het percentage met een vast dienstverband is 81%, het percentage met een tijdelijk dienstverband is 19%. Het aantal medewerkers verdeelt over de leeftijds-categorieën en de verdeling man-vrouw laat een redelijk evenwichtig en stabiel beeld zien ten opzichte van vorig jaar. Tussen de verschillende scholen varieert de verdeling over de leeftijdscohorten net als in 2022 aanzienlijk.

Aantal medewerkers, man-vrouw verhouding en leeftijdscategorie 2022

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
25 jaar en jonger	9	4	13
25 tot 35 jaar	39	16	55
36 tot 45 jaar	32	9	41
46 tot 55 jaar	42	12	54
56 tot 65 jaar	26	11	37
65+	1	1	2
Totaal	148	53	202

Professionalisering

Het aanpakken van het lerarentekort blijft een prioriteit op de agenda van de SCSOG. Om hierop in te spelen, worden verschillende initiatieven genomen met betrekking tot de ontwikkeling van medewerkers, het aanbieden van hoogwaardige stageplekken en het implementeren van een inductieprogramma.

Een belangrijk aspect van deze aanpak is de samenwerking met opleidingsschool GO. Door deze samenwerking worden stageplekken in het gespecialiseerd onderwijs geoptimaliseerd en er wordt nauw samengewerkt tussen hogescholen, gespecialiseerde onderwijsinstellingen en de SCSOG. Hierdoor wordt een vruchtbare omgeving gecreëerd waarin studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen tot toekomstige leraren. Om deze samenwerking te ondersteunen, is er een schoolopleider aangesteld. De schoolopleider vervult een cruciale rol bij het begeleiden van studenten in hun dagelijkse activiteiten in de school en bij hun groei naar volwaardige leraren. Daarnaast fungeert de schoolopleider als vraagbaak en sparring-partner voor coaches binnen de school die betrokken zijn bij het opleiden van toekomstige leraren.

Bovendien heeft de schoolopleider de rol van coördinator binnen de werkgroep inductie. De SCSOG hanteert een systematische aanpak om nieuwe leerkrachten effectief te integreren en ondersteunen in hun professionele ontwikkeling binnen de organisatie. Het feit dat de schoolopleider tevens de coördinator is van de werkgroep inductie benadrukt de belangrijke rol die deze persoon speelt binnen de SCSOG.

Onder leiding van de schoolopleider heeft de werkgroep inductie, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit verschillende scholen binnen de stichting, een grondige inventarisatie uitgevoerd van de bestaande inductieprogramma's. Het hoofddoel van deze inventarisatie is het opzetten van een centraal gestuurd inductieprogramma voor startende leerkrachten. Hierbij wordt rekening gehouden met

de diversiteit van scholen en leerlingen binnen de SCSOG. Deze gecoördineerde aanpak zorgt voor een gestructureerd en uniform inductieprogramma dat afgestemd is op de specifieke behoeften en contexten van de verschillende scholen binnen de stichting.

Door de samenwerking met vertegenwoordigers vanuit diverse scholen, wordt ervoor gezorgd dat de inductieprogramma's niet alleen relevant zijn voor de individuele scholen, maar ook aansluiten bij de overkoepelende visie en doelstellingen van de SCSOG.

In 2023 maakten medewerkers gebruik van het professionaliseringsaanbod van het Noordelijk Onderwijs Gilde, gericht op medewerkers van het gespecialiseerd onderwijs in Noord-Nederland. Er is een verkenning uitgevoerd om de opleiding tot orthopedagoog-generalist aan te kunnen bieden voor orthopedagogen. Deze verkenning is afgerond, en in 2024 wordt, in het kader van het herontwerp van het expertisecentrum Educonnect, bekeken of de opleiding kan worden aangeboden. Daarnaast is besloten dat een deel van de interne begeleiders (IB'ers) in 2024 de opleiding kwaliteitscoördinator zal volgen.

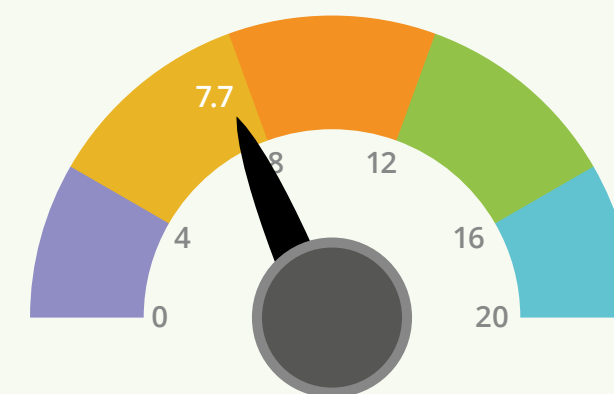
De bestuurder neemt deel aan drie landelijke bestuurdersnetwerken (2x PO en 1x VO-MBO) als onderdeel van de eigen professionalisering, waarbij elk netwerk vier bijeenkomsten per jaar heeft. In deze bijeenkomsten staat telkens een inhoudelijk thema centraal, waarbij vraagstukken worden besproken met behulp van intervisie. Bovendien volgt de bestuurder de opleiding waarderend leiderschap bij Drives@school, samen met het BMT en de adjunct-directeuren. Deze opleiding wordt naar verwachting in april 2024 afgerond.

Verzuim

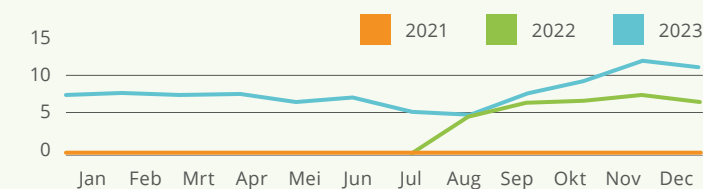
Het geconstateerde stijgende ziekteverzuim binnen de stichting in 2023, van 6,43% in 2022 naar 7,7%, vormt een belangrijk aandachtspunt (2020: 3,13%, 2021:

2,97%, 2022: 6,43%). Het feit dat het ziekteverzuim boven het landelijke gemiddelde van 5,5% (Bron CBS.nl) voor het onderwijs ligt, wijst op een uitdaging in het beheer van de gezondheid en welzijn van het personeel binnen de SCSOG. De piek in het verzuim tijdens het vierde kwartaal benadrukt de noodzaak om de oorzaken van deze stijging te analyseren en gerichte interventies te overwegen. Mogelijke factoren kunnen variëren, zoals werkdruk, stress, gezondheidsproblemen of andere organisatorische aspecten.

Het totale verzuimpercentage wordt voornamelijk bepaald door langdurig verzuim, zoals in voorgaande jaren. Opmerkelijk is dat het kortdurend verzuim relatief laag blijft.

Verzuimpercentage

Verzuimpercentage per maand

(Grafiek verzuimpercentage per maand wordt pas vanaf juli 2022 bijgehouden.)

“De afgelopen drie jaar werd het jaarlijkse verloop van het verzuim, in tegenstelling tot de gebruikelijke seizoenspatronen, sterk beïnvloed door corona. In 2023 zien de arbodiensten de seizoenstrends weer terugkeren in het verzuim. Tegelijkertijd zien we dat de trend van stijging van langdurend verzuim door psychische klachten doorzet. Daarbij zorgen de seizoenspieken in het verzuim door griepachtige klachten voor uitdagingen voor werkgevers.”
— Bron Arboned.nl

Bovenstaande landelijke trend is terug te zien binnen de SCSOG. Een ervaring van de griep heeft het verzuimpercentage sterk doen stijgen in het 4e kwartaal. Daarnaast is het percentage langdurig verzuim omhoog gegaan, wat gedeeltelijk veroorzaakt wordt door psychische klachten.

Binnen de SCSOG weerspiegelt de landelijke trend, met een sterke stijging van het verzuimpercentage in het 4e kwartaal door een griepgolf. Het langdurig verzuim is eveneens toegenomen, deels als gevolg van psychische klachten.

In 2024 wordt ingezet op een samenwerking met de nieuwe arbodienst Schreuderarbo. Deze dienst richt zich meer op preventie, waardoor de kans op langdurige uitval wordt verminderd. Daarnaast worden korte communicatielijnen opgezet tussen bedrijfsartsen, leidinggevenden en HR, om efficiënter te kunnen schakelen en communiceren.

Strategisch personeelsbeleid

Er is een functiebouwwerk waar invulling aan is gegeven en er zijn aanpassingen gedaan in het personeelsbeleid zoals bijvoorbeeld het parkeerbeleid en het uitdienstbeleid. Daarnaast is er een start gemaakt met het vormgeven van een strategisch personeels plan wat in 2024 uitgewerkt zal worden. Strategische personeelsplanning gaat verder dan enkel het invullen van huidige vacatures. Het is een dynamisch proces dat gericht is op het continue voorbereiden, vormgeven en implementeren van

beleid rondom instroom, doorstroom en uitstroom van personeel. Hierbij staat centraal dat medewerkers met de juiste kwaliteiten, kosten en flexibiliteit op het juiste moment aanwezig zijn op de juiste plaats in de organisatie.

Werkdrukverlaging

Onder andere aan de hand van een wensenformulier is er geïnventariseerd wat de wensen en behoeftes zijn van medewerkers en is op basis hiervan het werkverdelingsplan opgesteld om de werkdruk te verminderen en gebruik te maken van extra werkdrukmiddelen. Deze plannen zijn ter instemming voorgelegd aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (MR) van elke school. Na afloop van het schooljaar worden de MR-leden geïnformeerd over de evaluatie en resultaten van het plan in het voorgaande schooljaar. Naast deze algemene interventies zijn er ook specifieke interventies gepleegd bijvoorbeeld op het gebied van het creëren van een positief klimaat binnen de stichting. Hiervoor heeft het BMT deel genomen aan de training waarderend leiderschap. Dit is er op gericht om open en nieuwsgierig op zoek te gaan naar het beste in een persoon, team of organisatie. Je kunt een perspectief kiezen van waaruit je de mogelijkheden en kracht kunt zien.

Gevoerd beleid inzake uitkeringen

Het gevoerde beleid m.b.t. uitkeringen na ontslag, is erop gericht werkloosheidskosten te voorkomen. Na ontslag van een medewerker worden de uitkeringskosten in mindering van de Rijksoverheid gebracht, tenzij het Participatiefonds deze kosten op zich neemt (geldt alleen voor medewerkers in het primair onderwijs). De stichting is terughoudend met betrekking tot het verstrekken van uitkeringen bij ontslag. Indien ontslag- na maximale inspanning – toch onvermijdelijk is, wordt de rechtmatigheid van een eventuele ontslaguitkering getoetst aan de transitievergoeding en aan de onderwijs gerelateerde wet- en regelgeving. In 2022 heeft zich een dergelijke situatie niet voor gedaan.

Domein huisvesting en facilitaire zaken

Huisvesting

Als gevolg van gewijzigde keuzes voor nieuwbouw bij de Fiduciaschool heeft het nieuwbouwproces vertraging opgelopen. De nieuwbouw zal zich meer richten op de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs, waarbij besloten is om nauwer samen te werken met reguliere basisscholen. Een vernieuwd onderwijsconcept zal dienen als basis voor het ontwerp van het nieuwe schoolgebouw.

In het kader van duurzaamheidsinitiatieven hebben zowel de Kimkiel als de Wingerd zonnepanelen geïnstalleerd en profiteerden ze van beschikbare subsidies. Bovendien heeft de Kimkiel de bestaande verlichting vervangen door energiezuinige ledverlichting. Deze maatregelen dragen niet alleen bij aan een milieuvriendelijkere omgeving, maar zullen op de lange termijn ook leiden tot kostenbesparingen.

Bovendien zijn de schoolpleinen van zowel de Fiduciaschool als de Kimkiel aangepakt en afgestemd op het onderwijsconcept van de scholen.

Duurzaamheid

De SCSOG hecht groot belang aan verduurzaming binnen haar huisvestingsbeleid. In 2023 zijn de zonnepanelen op de daken van De Kimkiel en De Wingerd geïnstalleerd. Onderzoeken naar de installatie van warmtepompen bij De Bolster zijn nog gaande. De voorbereidingen voor het vervangen van bestaande verlichting door ledverlichting zijn afgerond en heeft De Kimkiel de bestaande verlichting vervangen door ledverlichting. Duurzaamheid wordt als een belangrijk criterium beschouwd bij de toekomstige nieuwbouw van De Fiduciaschool, waarvoor middelen zijn gereserveerd. De SCSOG zet zich actief in om haar scholen te verduurzamen en milieuvriendelijker te maken.

ICT-infrastructuur

Dankzij structureel overleg met het ICT-beheerteam en een ICT-assessment wordt er nu planmatig gewerkt aan het verbeteren van de ICT-infrastructuur.

Het ICT-assessment heeft voldoende inzicht geboden in de noodzakelijke verbetermaatregelen. Om de samenhang tussen Informatiemanagement (IM), Informatie- en Communicatietechnologie (ICT), en Informatie-beveiligingsbeleid (IBP) te realiseren, is besloten een projectleider aan te stellen. Deze projectleider krijgt de verantwoordelijkheid voor de realisatie van deze samenhang, en een externe specialist wordt toegevoegd aan het projectteam ter ondersteuning van dit proces. In 2024 wordt op basis van een roadmap de ontwikkelagenda vastgesteld en uitgevoerd.

Privacy- en beveiligingsbeleid

Ook in schooljaar 2022-2023 hebben de periodieke overleggen tussen FG en privacy-coördinatoren plaatsgevonden. De volgende mensen zijn in dat schooljaar vier keer bijeen geweest voor overleg:

- Binnen SCSOG is er een Privacy Officer aangesteld (PO)
- Binnen SCSOG is er een externe Functionaris gegevensbescherming (FG)
- Elke school binnen SCSOG heeft een Privacy Coördinator (PC)

In 2023 zijn de volgende acties verricht:

- Voorlichting medewerkers d.m.v. nieuwsbrieven (4X)
- Voorlichting tijdens teambijeenkomsten op alle scholen door de FG, deze bijeenkomsten zijn als zeer informatief ervaren.
- Controle register van verwerkingen, dit heeft aanleiding gegeven tot een verdere inventarisatie.
- Vastlegging afspraken in jaarkalender voor een jaarlijkse toetsing van autorisaties, opschonen gegevens bestanden, toestemming, register van verwerkingen.

In het najaar van 2023 is door de accountant een 0-meting informatiebeveiliging uitgevoerd ter voorbereiding op een IT-risicoanalyse. In deze 0-meting is ook getoetst in relatie tot het Normenkader informatiebeveiliging en Privacy (IBP) voor funderend Onderwijs, waar naar verwachting eind 2027 aan moet worden voldaan. De uitkomsten van de 0-meting zullen worden uitgewerkt waaruit verbetervoorstellen worden opgepakt.

Aandachtspunten voor het jaar 2024 zijn de volgende:

- Voortdurend werken aan bewustwording door o.a. herhaling voorlichting.
- Werken aan een samenhang tussen IM/ICT en IBP.
- Evaluatie werking MS365 omgeving.
- Uitvoering geven aan de jaarkalender IBP.

Het algemene beeld van SCSOG en haar IBP-beleid is dat er een basis staat en aan de hand van de onderzoeksuitkomsten een volgende stap gezet kan worden om te blijven voldoen aan de AVG-wetgeving.

“De SCSOG hecht veel belang aan **VERDUURZAMING** in haar huisvestingsbeleid.”

Ontvangen middelen worden zo veel mogelijk ingezet waarvoor deze bedoeld zijn, zodat ze ten goede komen aan de **KWALITEIT** van het onderwijs.

Financiële informatie

Gevoerd financieel beleid

Dit hoofdstuk gaat over het gevoerde financiële beleid, waarbij zaken als verantwoordelijkheid, planning en control, een oordeel over het weerstandsvermogen en het financiële resultaat van 2023 beschreven worden.

Sinds de invoering van de lumpsumfinanciering liggen de verantwoordelijkheden en de beheersing van zowel de personele en materiële kosten volledig bij het schoolbestuur. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te kunnen nemen, is een gezonde financiële situatie, evenals een goed werkende planning- en control cyclus van groot belang.

Allocatie van middelen

Er wordt bij de SCSOG gewerkt met een begroting op stichtingsniveau. De begroting 2023 is samengesteld uit de vier afzonderlijke schoolbegrotingen en de begroting van het bestuur incl. expertisecentrum. Vanaf 2021 heeft het expertisecentrum een andere positie binnen de stichting. Hierdoor heeft deze geen eigen begroting meer, maar valt deze onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De schooldirectie is verantwoordelijk voor de eigen schoolbegroting, waarin een afdracht is opgenomen voor de activiteiten op bestuursniveau. De bestuurder legt driemaal per jaar verantwoording af aan de raad van toezicht over de financiële stand van zaken van de stichting. In het BMT-overleg wordt 6 keer per jaar de financiële stand van zaken van de verschillende onderdelen besproken met de externe controller en worden actuele ontwikkelingen behandeld waar een financieel of administratief vraagstuk onder ligt.

De besteding van de werkdrummiddelen wordt per school bepaald. Jaarlijks wordt de gewenste besteding besproken met de GMR en wordt het geconcretiseerd in het bestuursformatieplan voor het komende schooljaar. De gemaakte keuzes in het bestuursformatieplan voor het betreffende schooljaar, dienen als basis voor

de begroting van het komende kalenderjaar, maar er kunnen wijzigingen optreden bij de start van het nieuwe schooljaar.

Voor de aanlevering van de financiële informatie wordt gebruik gemaakt van het portaal van het administratiekantoor. Tevens wordt er een externe controller ingehuurd die zowel de directeuren als de bestuurder ondersteunt bij de financiële verantwoording. Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bevoegd gezag, voldoende financiële basis voor de toekomst van de scholen. De financiële positie is, mede gelet op de financiële kengetallen, gezond. Volgens de berekening van OC&W heeft de SCSOG een bovenmatig hoge reservepositie. De hoge reservepositie is deels te onderbouwen met de risico's die de stichting loopt en voor een ander deel van de reserves is een bestedingsplan opgesteld in overleg met de directies, GMR en RvT. Het bestedingsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Een deel van de plannen vanuit het bestedingsplan zijn gerealiseerd in 2023. De financiële uitwerking hiervan zal verderop toegelicht worden. Verdere invulling van het bestedingsplan staat beschreven in de continuïteitsparagraaf.

Balans

Balans per 31 december 2023	31-12-2023	31-12-2022
Activa		
Materiële vaste activa	1.075.936	817.977
Financiële vaste activa	3.070.399	3.409.043
Vorderingen	340.628	731.283
Effecten	500.000	
Liquide middelen	3.551.641	2.790.348
Totaal activa	8.538.604	7.748.651
Passiva		
Eigen vermogen	5.007.371	4.642.747
Voorzieningen	1.924.360	1.532.341
Kortlopende schulden	1.606.873	1.573.563
Totaal passiva	8.538.604	7.748.651

Het balanstotaal is ten opzichte van het voorgaande jaar met ongeveer € 790.000, - gestegen. Deels ontstaat dit door het positieve resultaat van € 365.000. Het eigen vermogen stijgt door het positieve resultaat met € 365.000 en daarnaast is de waarde van de voorzieningen fors gestegen met ongeveer € 390.000. Bij de voorzieningen betreft het met name een toename van de onderhoudsvoorziening. De voorziening onderhoud is aangepast naar aanleiding van de nieuwe meerjaren-onderhoudsplannen (MJOP's). In 2023 is er een forse extra dotatie gedaan in verband met de inflatie en de verwachte extra uitgaven in de komende jaren voor verduurzamingsmaatregelen. Verder zijn de kortlopende schulden iets hoger dan begroot. De stijging heeft te maken met een hogere schuld voor de belastingen en premies over de salarissen van december en de reservering vakantie-uitkering aangezien de loonkosten hoger zijn ten opzichte van 2022. De overige schulden zijn iets lager dan in 2022.

Opvallend is de daling van de financiële vaste activa. In november 2023 liepen een aantal obligaties af. Het betreft een bedrag van € 500.000 wat eerst weggezet is in een deposito. Dit staat apart als effecten vermeld op de balans. In de laatste maanden van 2022 was de koerswaarde van de beleggingen fors gedaald, dit is in 2023 weer deels rechtgetrokken waardoor de daling van de financiële vaste activa € 340.000 is i.p.v. € 500.000. De koerswaarde is conform de richtlijnen voor de jaarverslaglegging verwerkt, waarbij de koerswaarde op dit moment nog steeds lager is dan de aanschafwaarde. De verwachting is echter wel dat op het moment van lossing/verkoop minimaal de aanschafwaarde gerealiseerd wordt. De waarde van de materiële vaste activa is ook iets gestegen door een forse investering in zonnepanelen op een tweetal scholen. De liquide middelen zijn ook fors gestegen door het positieve exploitatieresultaat en de extra dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Een deel hiervan zal in 2024 belegd worden in obligaties aangezien de koerswaardes en de rentepercentages weer interessante opties bieden.

Exploitatie

Staat van baten en lasten over 2023	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
Baten			
Rijksbijdragen	15.248.781	14.169.622	13.780.914
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	168.992	77.000	87.919
Overige baten	480.555	400.650	621.583
Totaal baten	15.898.328	14.647.272	14.490.416
Lasten			
Personeelslasten	13.234.960	12.322.962	12.169.548
Afschrijvingen	237.241	289.610	198.792
Huisvestingslasten	1.167.645	784.500	832.282
Overige lasten	1.083.807	996.200	1.086.264
Totaal lasten	15.723.653	14.393.272	14.286.886
Saldo baten en lasten	174.675	0	203.530
Financiële baten en lasten	189.949	0	-349.976
Resultaat	364.624	254.000	-146.446

De exploitatie 2023 van de SCSOG laat een resultaat van € 365.000 positief zien. Dit is een positieve afwijking van € 111.000, - ten opzichte van de begroting. In dit resultaat zitten een aantal bijzonderheden die incidenteel zijn, of bewust vanuit de reserves bekostigd worden. Zie onderstaand overzicht.

Staat van baten en lasten over 2023	Realisatie 2023	Begroot 2023	Afwijking 2023
Totaalresultaat	364.624	254.000	110.624
Resultaat NPO	214.000	229.500	-15.500
Collectieve werkdrukmiddelen	-44.590	0	-44.590
Resultaat financiële vaste activa	190.000	0	190.000
Resultaat bestedingsplan/projectenpot	-196.000	-110.500	-85.500
Overige resultaat	201.214	135.000	66.214

Vanuit de NPO middelen is € 15.000 minder ingezet dan gepland. Er zit wat verschil tussen de inzet per school maar op bestuursniveau verloopt de inzet NPO redelijk conform begroting voor 2023.

In 2022 is de CAO-VO aangepast waardoor er extra middelen ontvangen worden voor werkdrukmiddelen die deels individueel ingezet kunnen worden door de medewerkers en een deel dat een collectieve invulling

behoort te krijgen. In 2022 is het niet gelukt om de collectieve middelen in te zetten en worden daarom opgenomen in een bestemmingsreserve. Dit is in 2023 ingezet waardoor er een negatief resultaat ontstaat in 2023 dat gedekt wordt uit een specifieke bestemmingsreserve.

Het resultaat op de financiële vaste activa is € 190.000 positief. Dit positieve resultaat bestaat grotendeels uit het herstel van het koersverlies op de beleggingsportefeuilles in 2022. Het betreft een ongerealiseerd verlies in 2022. Conform de richtlijnen is het koersverlies wel in 2022 verwerkt wat deels in 2023 hersteld is en naar verwachting in de komende jaren verder zal herstellen.

Vanuit het bestedingsplan, waar de projectenpot onderdeel van is, zijn een aantal plannen uitgevoerd. Dit betreft onder andere drie trajecten 'versneld voor de klas', afschrijvingslasten die gemoeid gaan met de investeringen in laptops voor de medewerkers en ontwikkeltrajecten voor het MT. Het overige resultaat is € 201.000 positief en wijkt € 65.000 positief af van de begroting. Dit verschil in resultaat is opgebouwd uit afwijkingen op meerdere rubrieken.

De afwijking per rubriek in de jaarrekening wordt hieronder kort toegelicht

Afwijking baten

Ten opzichte van de begroting zijn de totale baten met € 1.251.000, - gestegen. Met name de rijksbijdragen en de overige baten veroorzaken deze stijging.

Normatieve Rijksbijdragen

De normatieve rijksbijdragen zijn € 970.000, - hoger dan begroot. De verhoging heeft grotendeels te maken met een verhoging van de bekostigingsvariabelen, aansluitend aan de loonsverhoging conform de CAO. Verder valt de overgangsregeling voor het SBO gunstiger uit dan begroot en zijn er een aantal zwaardere toelaatbaarheidsverklaringen in het VSO toegekend dan opgenomen in de begroting.

Overige subsidies OC&W

De overige subsidies OC&W zijn € 25.000 hoger dan begroot door meer toegekende opleidingstrajecten.

De financiële middelen die ontvangen worden van het samenwerkingsverband zijn in 2023 € 84.000, - hoger dan begroot. Dit betreft voor ruim € 50.000 een afrekeningen over 2022 voor zowel de groeibekostiging in het SBO, als de reguliere bekostiging in het VO. Daarnaast is de reguliere toekenning in het VO voor 2023 € 54.000 hoger dan begroot. De toekenning 2023 voor het SO is € 20.000 lager aangezien er geen sprake is van groeibekostiging in het SO in het schooljaar 2022 - 2023.

De financiële middelen die ontvangen worden van het samenwerkingsverband PO zijn in 2022 € 93.000, - hoger dan begroot. Dit betreft € 50.000, - groeibekostiging voor het SBO die hoger vastgesteld is en € 21.000, - is toegekend door het SWV VO voor de opvang van een specifieke groep leerlingen op De Bolster. De overige verhoging van € 21.000, - betreft een verhoging van de variabelen i.v.m. de cao-wijzigingen.

Gemeentelijke bijdragen

De vergoeding van de gemeente is € 92.000,- hoger dan begroot. De reguliere vergoeding voor de exploitatie van bewegingsonderwijs is € 10.000 hoger dan begroot. In 2023 heeft de financiële afwikkeling van de uitbreiding van de Kimkiel plaatsgevonden waardoor er een extra bate van de gemeente à € 30.000 hoger is dan begroot. Verder zijn er een aantal aanvullende subsidies toegekend door de gemeente. Dit betreffen de subsidies 'lokaal preventieakkoord', 'positief opgroeien', 'naschoolse opvang in het SO' en een compensatie voor niet inbare ouderbijdragen. In totaal gaat het om een bedrag van € 52.000 voor de aanvullende subsidies.

Overige baten

De overige baten zijn ongeveer € 80.000, - hoger dan begroot.

De verhuuropbrengsten zijn € 9.000 hoger dan begroot door onder andere de verhuur aan Cosis voor naschoolse opvang in het SO. De opbrengsten van de detachering zijn € 45.000, - hoger dan begroot. Deze afwijking ontstaat door iets hogere inzet van medewerkers op de Draaimolen en een detachering van een leerkracht naar het HBO in het schooljaar 2023-2024.

De ouderbijdragen zijn € 6.000, - lager aangezien de ouderbijdrage niet meer als verplichting richting de ouders uitgezet mag worden, ook niet voor de schoolreizen.

De inkomsten binnen Educonnect zijn € 30.000 lager dan begroot door een afbouw van de externe diensten door Educonnect. De focus is verlegd naar interne ondersteuning en ontwikkeling.

Verder zijn er verschillende subsidies ontvangen voor projecten. In totaal gaat het om een bedrag van zo'n € 62.000. Het betreft onder andere de subsidie 'brugfunctionaris', 'verlengde schooldag' en de cultuursubsidie van het CMK. Verder zijn er ook verschillende bedragen ontvangen van het 'Jeugd Educatie Fonds' voor onder andere de verstrekking van gezonde maaltijden en schoolfruit.

Afwijking lasten

Ten opzichte van de begroting zijn met name de personele lasten en de huisvestingslasten lasten gestegen. De afschrijvingslasten en de overige lasten laten kleinere afwijkingen zien en sluiten redelijk aan bij de begroting. De totale lasten zijn € 1.330.000 hoger dan begroot.

Personele lasten

De kosten voor de inzet van personeel (eigen personeel + inhuur) zijn ongeveer € 965.000, - hoger dan begroot. Dit betreffen de personele kosten inclusief vervanging. Voor de zwangerschapsverloven en ziekte in het VO zijn de ontvangen uitkeringen € 140.000, - hoger dan

begroot, waardoor per saldo de kosten voor de inzet van personeel € 825.000, - hoger is dan begroot. Deze verhoging heeft nagenoeg volledig te maken met een loonsverhoging conform de CAO. Dit is gecompenseerd in de personele bekostiging. Daarnaast is de inzet op De Bolster hoger dan begroot aangezien de verwachte leerlingdaling bij de start van het schooljaar 2023-2024 minder sterk bleek te zijn. Hierdoor zijn een aantal tijdelijke contracten verlengd die niet meegenomen zijn in de begroting voor het schooljaar 2023 - 2024. Daarentegen zijn er een aantal vacatures op de Wingerd niet of later ingevuld door krapte op de arbeidsmarkt.

De dotatie aan de personele voorziening is € 41.000, - hoger dan begroot door onder andere een instroom van personeel met al een aantal jaren diensttijd in het onderwijs en de verhoging van de CAO waardoor ook de jubilea uitkering wordt verhoogd.

De overige personele kosten zijn € 96.000, - hoger dan begroot. Dit komt onder andere door hogere scholings-kosten à € 80.000, die grotendeels voortvloeien uit de realisatie van het 'bestedingsplan'. Verder zijn de kosten voor de personele verzekeringen € 16.000 hoger dan begroot.

De ontvangen uitkeringen hebben voor € 140.000 betrekking op de verloven in 2023 waarvoor ook vervangingskosten gemaakt worden, maar tevens is er een compensatie ontvangen voor een onterecht in rekening gebrachte uitkering in 2022 à € 50.000. Deze kosten zijn al in 2022 opgenomen waarvoor destijds niet duidelijk was dat er een compensatie voor ontvangen zou worden.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn € 52.000 lager dan begroot doordat een deel van de ICT investeringen in 2022 in eerste instantie verwerkt waren met een te korte afschrijvingstermijn. Dit is gecorrigeerd waardoor de afschrijvingslasten voor deze investeringen € 14.000 lager uitkomen dan begroot. Het overige verschil van -€ 38.000 ontstaat doordat investeringen later gedaan zijn in 2023, of nog moeten plaatsvinden.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 383.000, - hoger dan begroot. De huren voor de gymzalen zijn € 11.000, - hoger dan begroot doordat er meer gebruik gemaakt is van de externe gymzaal door De Bolster i.v.m. lagere afname van het aantal leerlingen bij de start van het schooljaar 2023-2024. De uitgaven voor dagelijks/correctief onderhoud zijn € 30.000, - hoger dan begroot. Dit betreft enerzijds lagere uitgaven bij de Fiduciaschool van € 30.000 aangezien er werkzaamheden uitgesteld zijn en gecombineerd gaan worden met een aantal aanvullende werkzaamheden in 2024. Daarentegen zijn de onderhoudskosten op de andere scholen ongeveer € 60.000 hoger door voornamelijk incidenten m.b.t. installaties in de gebouwen. Vooral bij de Wingerd zijn de kosten voor het oplossen van storingen aan de warmtepomp erg hoog. Vroegtijdige vervanging van de installatie op korte termijn wordt hier dan ook overwogen.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is € 308.000, - hoger dan begroot en er is een vrijval geboekt doordat er geplande werkzaamheden niet uitgevoerd zijn à € 13.000. De totale kosten voor groot onderhoud zijn daardoor € 295.000 hoger dan begroot. Deze forse stijging ontstaat deels doordat de planning zijn aangepast naar het huidige prijspeil van de onderhoudskosten maar grotendeels heeft de verhoging betrekking op toegevoegde werkzaamheden m.b.t. verduurzaming van De Bolster.

De energielasten zijn € 15.000, - hoger dan begroot, de schoonmaakkosten zijn € 8.000, - hoger dan begroot en de kosten voor afvalverwerking zijn ook € 8.000 hoger dan begroot. Deze verhogingen vloeien voort uit de hoge inflatie die in 2023 van toepassing was. Verder zijn de kosten voor overige huisvestingskosten € 16.000 hoger dan begroot. Dit betreffen kosten voor het onderzoekstraject m.b.t. de nieuwbouw van de Fiduciaschool en de begeleiding van de plaatsing van zonnepanelen op 2 scholen.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 87.000, - hoger dan begroot. De kosten voor administratie en beheer zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. De kosten voor

het administratiekantoor zijn iets hoger dan begroot doordat er meer verloningen hebben plaatsgevonden. Daarentegen waren de administratieve kosten m.b.t. de ESF subsidies lager dan begroot. Per saldo wijken de kosten voor administratie en beheer € 3.000 af van de begroting.

De kosten voor inventaris en apparatuur zijn € 45.000, - lager dan begroot. De inzet voor systeembeheer is iets lager dan begroot en de kosten voor de ICT-licenties zijn lager dan begroot. Er was onder andere de aanschaf van een administratief pakket voor de registratie van de personele inzet in het VO gepland, waarvoor nog geen geschikt programma gevonden is. Hiervoor was een bedrag van € 20.000 begroot.

De kosten voor leermiddelen zijn € 32.000, - hoger dan begroot. De grootste stijging van de kosten heeft betrekking op impulsen/vernieuwingen in leermiddelen op de Wingerd en op hogere uitgaven op De Bolster door een hoger leerlingenaantal dan verwacht. Tevens zijn de extern ingekochte opleidingen en examens bij De Bolster € 18.000 hoger dan begroot.

De overige lasten zijn € 85.000, - hoger dan begroot. Hiervan heeft € 24.000 betrekking op de doorstroom van leerlingen naar andere scholen in het VO, waarbij de bekostiging de leerling volgt. Een bedrag van ongeveer € 20.000 heeft betrekking op de uitgaven voor gezonde maaltijden en schoolgeld waar ook extra baten voor zijn ontvangen. De overige extra uitgaven van zo'n € 41.000 hebben betrekking op extra (culturele) activiteiten voor leerlingen door met name extra uitgaven voor cultuureducatie, reizen en excursies en overige activiteiten voor leerlingen. De extra kosten worden deels gedekt uit de ontvangen NPO-middelen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn € 190.000, - hoger dan begroot. Dit komt grotendeels door het herstel van de koerswaarde van de effectenportefeuille aangezien de portefeuille in de jaarrekening opgenomen moet worden tegen actuele waarde.

Dit betreft een dagkoers en kan door de jaren heen een schommelend beeld geven. Op lange termijn wordt een gemiddeld rendement van 4% verwacht. De koerswaarde van de obligatieportefeuille was in 2022 lager dan de aanschafwaarde, waardoor een verlies in 2022 meegenomen is. De koerswaarde is in 2023 grotendeels hersteld richting aanschafwaarde en veroorzaakt een koerswinst in 2023. De waarde bij lossing zal naar verwachting weer rond het aankoopbedrag liggen.

Samenvatting exploitatieresultaat

Het resultaat wijkt € 111.000,- positief af van de begroting. Grotendeels ontstaat deze afwijking door het herstel van de koerswaarde van de publieke en private effectenportefeuilles. Verder zijn de collectieve werkdrukmiddelen die in 2022 ontvangen zijn, ingezet in 2023. Verder waren ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 de bestedingen vanuit de bovenmatige reserves (bestedingsplan) nog niet volledig bekend. In 2023 waren de uitgaven vanuit het bestedingsplan € 86.000 hoger dan begroot. Per saldo ontstaat er een financieel effect van € 45.000 positief, door inzet/herstel van verwerkte winsten en verliezen in voorgaande jaren.

Het overige resultaat over 2023 is € 66.000,- positief ten opzichte van de begroting. Zowel de baten en lasten zijn hoger dan begroot door met name de CAO-wijzigingen die fors hogere loonkosten met zich mee brengt. Dit wordt gecompenseerd in de bekostiging en levert geen resultaat op. De lagere leerlingen-daling op De Bolster in het afgelopen jaar zorgt voor een verhoging van zowel de personele lasten als de lasten voor leermiddelen, ten opzichte van de begroting. Verder zijn de huisvestingslasten fors hoger dan begroot door met name aanpassing van de meerjaren-onderhoudsplannen waarvoor een extra dotatie van € 295.000 nodig was in 2023. Deze hogere lasten vallen weg tegen de lagere personele kosten door het moeilijk kunnen vervullen van een aantal vacatures.

De SCSOG is in control. Ontvangen middelen worden zo veel mogelijk ingezet waarvoor deze bedoeld zijn zodat ze ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs.

Helaas hadden we in 2023 te maken met beperkingen en krapte op de arbeidsmarkt, maar we zijn er toch weer in geslaagd om de middelen efficiënt en doelmatig in te zetten. Een deel van de ontvangen middelen is nog niet ingezet maar opgenomen in de reserves. Deze middelen zullen in de komende jaren conform plan ingezet worden.

Treasury- en financieringsbeleid

De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in het Treasurystatuut. Het Treasurystatuut is in 2021 herzien, waarbij er onderscheid gemaakt is tussen de richtlijnen voor beleggen en belenen van het publieke en het private vermogen. Het afgelopen jaar is binnen de kaders van dit statuut gehandeld. Met de huisbankier vindt regelmatig afstemming plaats over optimalisering van het rendement op de uitstaande middelen.

Beleggingsportefeuille publiek

In het jaar 2023 is de omvang van de obligatieportefeuille van SCSOG afgenomen door een lossing van obligaties. De 3% Nederlandse waterschapsbank obligaties zijn in november 2023 afgelost. De verkoopwaarde was op dat moment gelijk aan de nominale waarde á € 500.000,-. De aanschafwaarde was € 540.328,-. De lossing veroorzaakt dus een verlies van € 40.328,- die grotendeels in 2022 verwerkt is aangezien de koerswaarde in dat jaar enorm gedaald is naar € 501.849,-. In 2023 is er vervolgens nog een verlies gerealiseerd van € 1.151,-. De vrijgevallen obligaties zijn niet direct weer opnieuw belegd in 2023 maar dit zal wel plaatsvinden in 2024, waarbij er een extra bedrag van € 500.000 toegevoegd zal worden. Door de ABN is een voorstel gemaakt voor de aanschaf van obligaties voor een totaalbedrag van € 1.000.000,- in delen met verschillende lossingsmomenten. Dit voorstel is na een kleine aanpassing akkoord bevonden. De aanschafwaarde of een lagere koerswaarde van de obligaties worden verwerkt in de jaarrekening. De koerswaarde per 31-12-2023 van alle obligaties is lager dan de aanschafwaarde, door een zeer slecht beleggingsjaar in 2022. De koerswaarde is in 2023 gestegen ten opzichte van de koerswaarde per 31-12-2022.

Dit (ongerealiseerde) resultaat wordt verwerkt in de exploitatie 2023. Het gaat om een koerswinst van € 52.147,-. Naar verwachting zal dit ongerealiseerde resultaat ook gerealiseerd worden op het aflossingsmoment van de betreffende obligaties, aangezien de koerswaarde per 31-12-2023 voor alle obligaties onder de nominale waarde ligt.

De waarde van de beleggingsportefeuille in de jaarrekening 2023 (per 31-12-2023) zal ongeveer € 450.000,- lager zijn dan de waarde in de jaarrekening 2022. De totale koerswaarde van de obligatieportefeuille bedraagt € 1.632.367,- per 31-12-2023. De ontvangen rente over de publieke financiële middelen is in 2023 € 43.176, waarvan € 32.568 bestaat uit couponrente over de obligatieportefeuille en € 10.608 uit rente over de liquiditeit en van SCSOG. De advieskosten voor de dienstverlening van ABN AMRO voor het beheer van de beleggingsportefeuille waren € 3.442,- in 2023.

Beleggingsportefeuille privaat

In het jaar 2021 is het Treasurystatuut aangepast waarin onderscheid gemaakt is tussen de publieke en private middelen. De mogelijkheden tot beleggen met de private middelen zijn ruimer dan met de publieke midden. In overleg met de adviseur van de ABN en de raad van toezicht is er voor gekozen om in eerste instantie een bedrag van € 1.000.000,- te beleggen in een Duurzaam Beleggen Mandaat met een risicoprofiel 'Matig offensief'. In december is dit bedrag met € 475.000,- verhoogd zodat het volledige private vermogen van SCSOG belegd is.

SCSOG is in 2021 in een beleggingsportefeuille gestapt met de insteek om het vermogen minimaal 10 jaar in de beleggingsportefeuille te laten staan waardoor het risico op verliezen uiteindelijk zeer gering zal zijn. In 2022 heeft SCSOG forse verliezen geleden op de beleggingsportefeuille. De verliezen in 2022 zullen naar verwachting in de komende jaren dan ook gecompenseerd gaan worden.

Het gerealiseerde resultaat over de private beleggingsportefeuille in 2023 is € 18.380,-. Het ongerealiseerde resultaat is ruim € 106.461,- in 2023. In 2023 heeft er

geen mutatie plaatsgevonden in de inbreng van private middelen in de beleggingsportefeuille aangezien het volledige private vermogen in 2021 belegd is, en er geen privaat vermogen extra ontstaan is in 2023. Het totale resultaat op de private beleggingsportefeuille in 2023 is € 124.841.

De kosten voor de beleggingsdienstverlening was in 2023 € 13.783,-

Het resultaat over de gehele looptijd van de portefeuille vanaf het instapmoment in 2021 tot 31-12-2023 is bijna € 7.000,- negatief.

Liquiditeiten

In 2023 is er in totaal € 500.000,- toegevoegd aan de spaarrekeningen van SCSOG. Het totale saldo op de spaarrekeningen betreft per 31-12-2023 € 1.987.142,- waarvan € 1.040.355,- bij de ABN AMRO en € 946.786,- bij de Rabobank.

De bestuursrekening is in november 2023 met € 500.000,- aangevuld door een vrijval vanuit de obligatieportefeuille. Het saldo van de bestuursrekening was per 1-1-2023 € 1.065.303,- en per 31-12-2023 € 1.841.536,-. Het saldo is ruim € 780.000 hoger aan het eind van het jaar dan aan het begin van het jaar. Het saldo van de bestuursrekening per 1-1-2024 is meer dan voldoende om fluctuaties in de betalingsverplichtingen gedurende het jaar op te vangen. Aangezien er inmiddels weer interessante opties zijn om obligaties aan te kopen is in februari 2024 voor € 1 miljoen aan obligaties aangeschaft waardoor het saldo op de bestuursrekening weer een reguliere omvang aanneemt.

Naast de bestuursrekening heeft SCSOG nog een betaalrekening inzake Educonnect. Het saldo van deze betaalrekening was op 1-1-2023 € 98.101 en op 31-12-2023 € 94.468. In 2023 is het aantal mutaties op deze bankrekening nog verder afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren en lopen nagenoeg alle mutaties via de bestuursrekening. De Pas-Kas module voor kleine uitgaven is uitgerold waardoor nu de bankrekening inzake Educonnect opgeheven kan worden. Dit zal in 2024 geëffectueerd worden.

Financiële kengetallen

Hieronder de financiële kengetallen met betrekking tot de balans en de exploitatie 2023. Ter vergelijking zijn ook de kengetallen over het jaar 2022 gepresenteerd.

Kengetallen	Signaleringsgrens	2023	2022
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	25%-50%	58,6%	59,9%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	25%-50%	81,2%	79,7%
Liquiditeit (current ratio)	1,5 - 2	2,73	2,24
Rentabiliteit (%)	>0%	2,3%	-1,0%
Huisvestingsratio	>10%	7,5%	5,9%
Weerstandvermogen	10% - 40%	31,4%	31,9%

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het 'eigen vermogen + voorzieningen' en het 'totale vermogen'. Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om te voldoen aan de totale schulden. De norm is vooralsnog 25-50 procent. De stichting zit ruim boven de vastgestelde norm met een solvabiliteit van 81,2 procent. Dit geeft aan dat de stichting ruim voldoende in staat is om haar schulden te voldoen.

Liquiditeit

Het kengetal liquiditeit is de verhouding tussen de 'vlottende activa' (vorderingen en liquide middelen) en de 'vlottende passiva' (kortlopende schulden). Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om te voldoen aan de kortlopende schulden. Een waarde tussen 1,5 en 2,0 is goed.

Per 31 december 2023 is de liquiditeit 2,73. Dit geeft aan dat de stichting op korte termijn ruimschoots aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt bepaald door het 'resultaat uit gewone bedrijfsvoering' (exploitatieresultaat) te delen door het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De norm is positief. In 2023 wordt aan deze norm voldaan met een rentabiliteit van 2.3%. Gezien het bovenmatige vermogen van de stichting is de norm om te voldoen aan een positieve rentabiliteit echter geen doel van de stichting.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding aan tussen de huisvestingslasten en de totale lasten weer. Als signaleringswaarde wordt een maximum van 10% gehanteerd. De huisvestingsratio in 2023 is 7,5%, en valt ondanks de extra dotatie aan de onderhoudsvoorziening nog ruim onder de signaleringswaarde.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen het totale eigen vermogen minus de materiële vaste activa en het totaal van de rijksbijdragen. Het geeft een indicatie van de financiële veerkracht en continuïteit na een calamiteit. De norm is 10 – 40 procent, afhankelijk van het risicoprofiel van de stichting. Het weerstandsvermogen van de SCSOG is 31,4 procent op 31-12-2023. Dit valt mooi binnen de gestelde norm.

Continuïteitsparagraaf

Doel van deze continuïteitsparagraaf is dat iedere belanghebbende of belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2024-2028 omvat een jaarbegroting die wordt bepaald op basis van de meest actuele gegevens waarbij, voor zover bekend, rekening is gehouden met wijzigingen in het beleid. Vervolgens heeft een vertaling plaatsgevonden naar de daaropvolgende drie jaren die gezamenlijk op hoofdlijnen de meerjarenbegroting vormen.

Leerlingenaantallen en prognoses

Voor alle scholen zijn de actuele leerlingenaantallen en prognoses doorgerekend in de rijksbijdragen. Vanaf 2023 is de vereenvoudigde bekostiging doorgevoerd voor het PO, in 2022 was dit al het geval voor het VO. In het VO is de bekostiging nog steeds geënt op de leerling telling per 1 oktober van voorgaand jaar en wordt toegekend voor een kalenderjaar. De bekostiging in het PO wordt vanaf 2023 ook op kalenderjaar toegekend maar dan op basis van de leerling telling per 1 februari van voorgaand jaar.

Als we kijken naar de leerlingaantallen van het PO zien we een daling van de leerlingaantallen per 1-2-2023 ten opzichte van de telling per 1-2-2022. Deze daling wijten we deels aan de gewijzigde teldata in het PO, waarop ook de bekostiging voor het reguliere PO wordt vastgesteld, en deels aan de verdere ontwikkeling van het passend onderwijs in het reguliere PO. Voor het komende jaar verwachten we nogmaals een lichte daling van het leerlingenaantal waarna het naar verwachting zal gaan stabiliseren. Ook verwachten we in de komende jaren een lichte daling van leerlingen op de Wingerd op basis van de opbouw van de huidige populatie leerlingen in de school.

Als we kijken naar de leerlingenaantallen per 1-10-2022 en 1-10-2023 voor de Bolster, zien we een forse daling van het aantal leerlingen, van 301 naar 281. Het jaar ervoor zagen we een stijging van het leerlingenaantal met ongeveer hetzelfde aantal. De stijging in het schooljaar 2022-2023 werd met name veroorzaakt door een lagere uitstroom i.v.m. corona en de opvang van leerlingen vanuit Renn4. Dit was incidenteel waarna we nu weer op een regulier aantal leerling zitten op de Bolster. We verwachten een stabiel leerlingenaantal in de komende jaren. De leerlingprognoses van DUO en Voion geven hetzelfde beeld.

In onderstaand schema zijn de leerlingenaantallen op 1-10-2021, 1-2-2022 en 2023 (PO) of 1-10-2022 en 2023 (VO) per school opgenomen. Daarnaast de leerlingprognoses voor de komende vier jaren opgenomen op de van toepassing zijnde teldata.

Organisatieonderdeel	LL-aantallen							
	1-10-2020	1-10-2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
02WR-02WR Fiduciaschool	196	193	200	196	185	185	185	185
05OP-05OP De Bolster	270	278	301	281	280	280	280	280
14WT-14WT De Wingerd	138	133	133	131	128	129	127	127
14WU-14WU De Kimkiel	169	193	198	187	180	180	180	180
Totaal	773	797	832	795	773	774	772	772

Formatie

In de meerjarenbegroting is de formatie opgenomen conform onderstaand overzicht. Het verloop in 2023, 2024 en 2025 heeft grotendeels betrekking op het verloop van de NPO formatie. Het verloop in de volgende jaren heeft met betrekking op het verwachte verloop van de leerlingaantallen.

Het reguliere resultaat van de meerjarenbegroting is **POSITIEF** voor alle scholen

	FTE Realisatie 2023	FTE Begroting 2024	FTE Begroting 2025	FTE Begroting 2026	FTE Begroting 2027	FTE Begroting 2028
Dir	9	8,25	7,9	7,9	7,9	7,9
OP	90,61	89,61	81,55	78,76	77,6	76,89
OOP	49,89	46,07	45,14	45,14	45,14	45,14
Alle	149,5	143,93	134,59	131,8	130,64	129,93

In onderstaand overzicht is de meerjarenbegroting op hoofdlijnen weergegeven.

Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	13.780.914	14.169.622	14.469.622	14.625.938	14.362.870	14.554.919	14.483.818	14.483.818
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	87.919	77.000	114.000	78.000	78.000	78.000	78.000	78.000
3.5 Overige baten	621.583	400.650	510.650	347.718	261.485	261.714	261.778	261.772
3. Opbrengsten	14.490.416	14.647.272	15.094.272	15.051.656	14.702.355	14.894.633	14.823.596	14.823.590
4.1 Personeelslasten	12.169.548	12.322.962	12.736.462	13.384.596	12.811.755	12.684.286	12.640.124	12.648.089
4.2 Afschrijvingen	198.792	289.610	270.610	231.860	232.400	235.147	235.272	249.301
4.3 Huisvestingslasten	832.282	784.500	874.500	1.089.000	871.000	871.000	871.000	871.000
4.4 Overige lasten	1.086.264	996.200	1.095.200	1.132.200	1.122.200	1.120.200	1.121.200	1.121.200
4. Kosten	14.286.887	14.393.272	14.976.772	15.837.656	15.037.355	14.910.633	14.867.596	14.889.590
5. Financiële baten en lasten	-349.976	0	10.000	0	0	0	0	0
1. Resultaat	-146.446	254.000	127.500	-786.000	-335.000	-16.000	-44.000	-66.000

Verloop NPO middelen	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand NPO reserve 1 januari	604.021	591.000	256.000			
Gereliseerde/verwachte mutatie NPO	-13.021	-335.000	-256.000			
Totaal reserve NPO 31 december	591.000	256.000	0			

Verloop bestedingsplan uit reserves	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal lasten gedekt uit bestedingsplan/reserves	185.750	107.750	85.750	63.000	50.000
Regulier resultaat	-265.250	28.750	69.750	19.000	-16.000

In 2024 wordt een exploitatieresultaat van € 786.000 negatief begroot, voor de verwerking van de inzet van de NPO-reserves en de uitgaven uit het bestedingsplan, ten laste van de reserves van de stichting. In 2021 en 2022 is een groot deel van het positieve resultaat ontstaan door de hoge NPO-gelden die toegekend zijn voor het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023. Aangezien het niet mogelijk, en ook niet gewenst is,

om deze hoge bedragen volledig in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in te zetten, is een deel van de NPO-subsidie gestort in een bestemmingsreserve. Deze gelden zullen in 2024 en 2025 ingezet worden om de ingezette aanvullende ondersteuning deels ook nog in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 voort te kunnen zetten.

Het negatieve begrote resultaat voor 2024 bestaat voor € 335.000 uit de inzet van NPO middelen, voor € 185.750 uit kosten tlv het bestedingsplan en voor € 265.250 negatief uit regulier resultaat. Dit reguliere resultaat ontstaat nagenoeg volledig door de benodigde extra impuls in het onderhoud van De Fiduciaschool door uitstel van de nieuwbouw. Deze extra onderhoudskosten zijn voorzichtigheids-halve verwerkt in de begroting van De Fiduciaschool waarbij er wel gesprekken gevoerd worden met de gemeente over een eventuele bijdrage in deze extra kosten.

Als we kijken naar de resultaten per school/onderdeel over de gehele periode van deze meerjarenbegroting dan is het resultaat voor alle scholen positief voor wat betreft het reguliere resultaat, met uitzondering van

de beschreven extra kosten voor de huisvesting van De Fiduciaschool. Voor de afbouw van het expertisecentrum verwachten we een gering negatief resultaat voor de komende twee jaren.

De raad van toezicht heeft de meerjarenbegroting beoordeeld. En de raad van toezicht heeft de jaarbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 goedgekeurd.

Meerjarenbalans

In onderstaande meerjarenbalans is het verwachte verloop van de activa en passiva van SCSOG voor de komende 5 jaar opgenomen op basis van de verwachte exploitatieresultaten, investeringen, verloop van de voorzieningen en de aankoop en vrijval van de beleggingsportefeuille.

Meerjarenbalans SCSOG	2023 Jaarrekening	2024 Jaarrekening	2025 Jaarrekening	2026 Jaarrekening	2027 Jaarrekening	2028 Jaarrekening
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.075.936	1.289.976	1.374.777	1.276.580	1.382.308	1.269.007
1.3 Financiële vaste activa	3.070.399	3.070.399	2.570.399	2.370.399	1.770.399	1.770.399
Vaste activa	4.146.335	4.360.375	3.945.176	3.646.979	3.152.707	3.039.406
1.5 Vorderingen	340.628	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
1.6 Effecten	500.000					
1.7 Liquide middelen	3.551.641	2.536.482	2.467.808	2.601.131	2.902.528	2.800.955
Vlottende activa	4.392.269	3.136.482	3.067.808	3.201.131	3.502.528	3.400.955
Totale Activa	8.538.604	7.496.857	7.012.983	6.848.109	6.655.235	6.440.361
Waarvan gebouwen en terreinen	110.000	103.000	96.000	89.000	82.000	75.000
2. Passiva						
2.1 Eigen vermogen	5.007.371	4.221.371	3.886.371	3.870.371	3.826.371	3.760.370
2.2 Voorzieningen	1.924.360	1.775.486	1.626.612	1.477.738	1.328.864	1.179.991
2.4 Kortlopende schulden	1.606.873	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Totale Passiva	8.538.604	7.496.857	7.012.983	6.848.109	6.655.235	6.440.361
Waarvan bestemmingsreserve privaat	1.480.000	1.480.000	1.480.000	1.480.000	1.480.000	1.480.000
Waarvan bestemmingsreserve NPO	818.000	483.000	0	0	0	0

Toelichting verloop activa

In onderstaand schema zijn de begrote investeringen voor de komende jaren opgenomen.

Categorie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gebouwen en terreinen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Leermiddelen	265.900	146.200	85.950	290.000	85.000
ICT	128.000	148.000	28.000	28.000	28.000
Meubilair					
Inventaris en apparatuur					
Onderhoud en verbouwingen	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Machines en installaties					
Overig	29.000				
Vervoersmiddelen	445.900	317.200	136.950	341.000	136.000
Alle	149,5	143,93	134,59	131,8	130,64

De waarde van de financiële vaste activa is gedaald door de verkoop van obligaties in november 2023, voor een gezamenlijke nominale waarde van € 500.000. Op dit moment is het nog niet duidelijk of deze vrijgevallen middelen opnieuw belegd zullen worden in obligaties. Vooralsnog hebben we de middelen toegevoegd aan de liquide middelen van de stichting. In de jaren 2025 t/m 2027 lopen nog een aantal obligaties af die in eerste instantie toegevoegd zijn aan de liquide middelen. Naar verwachting zullen er geen mutaties plaatsvinden in de beleggingsportefeuille vanuit de private middelen. De aanschafwaarde van deze beleggingsportefeuille is € 1.475.000, nagenoeg gelijk aan de hoogte van de private reserves.

In onderstaand schema is de vrijval van de obligaties in de komende jaren opgenomen.

Vrijval financiële vaste activa		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1% ABN AMRO bank	apr-25		200.000		
1% ABN AMRO bank	apr-25		300.000		
1 1/4% Rabobank Nederland	mrt-26			200.000	
1,375 Rabobank	feb-27				200.000
Credit agricole 1,375%	mei-27				200.000
Netherlands Government 0,750%	jul-27				200.000
Totaal		0	500.000	200.000	600.000

Vooralsnog gaan we er van uit dat de vrijgevallen middelen door de afloop van de obligaties niet opnieuw belegd zullen worden en toegevoegd worden aan de liquide middelen van de stichting. We zullen minimaal één keer per jaar de portefeuille afstemmen met de beleggingsadviseur en keuzes maken op basis van marktontwikkelingen. De verwachte vorderingen zijn stabiel gehouden voor de meerjarenbalans aangezien er geen aanleiding is voor wijzigingen in dit saldo.

Toelichting verloop passiva

Het eigenvermogen van de stichting loopt in de komende jaren af van 5 miljoen naar 3,76 miljoen. Dit verloop is inherent aan de verwachte exploitatieresultaten voor de komende jaren. Uit de gepubliceerde rekentool blijkt dat er een kleine 1,8 miljoen van de reserves van de stichting als (mogelijk) bovenmatig wordt aangemerkt. Dit is meer dan het verwachte verloop van de reserves conform de meerjaren-exploitatiebegroting. Wat nog niet opgenomen is in de meerjarenbegroting zijn de nog te starten investeringen vanuit het bestedingsplan vanaf 2025 en de eigen bijdrage in de nieuwbouw van De Fiduciaschool. De hoogte van de bijdrage in de nieuwbouw is nog niet bekend maar uit de begrote meerjarenbalans blijkt dat hier voldoende middelen voor beschikbaar zijn.

Verder is de uitwerking van de bestedingsplannen voor de jaren vanaf 2025 nog niet gereed, en zodoende nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting. Voor deze jaren zijn alleen de aangegane verplichtingen in afschrijvingslasten en loonkosten opgenomen. Uitgaande van een besteding van € 200.000 per jaar, zoals in het bestedingsplan beschreven, is er nog ruimte voor de uitwerking van aanvullende plannen in de jaren 2025-2028.

Verloop voorziening onderhoud	Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Dotatie voorziening onderhoud	153.095	153.095	153.095	153.095	153.095	153.095
Onttrekking voorziening onderhoud	301.968	392.087	209.853	555.409	461.735	417.818
Totaal mutatie stand voorziening onderhoud	-148.874	-238.993	-56.758	-402.314	-308.641	-264.724

De verwachte schulden zijn stabiel gehouden voor de meerjarenbalans aangezien er geen aanleiding is voor wijzigingen in dit saldo. De financiële kengetallen voor de komende jaren zien er als volgt uit, op basis van de verwachte exploitatieresultaten en verwacht verloop van de balansposten.

De solvabiliteit en het weerstandsvermogen dalen iets, als gevolg van de verwachte daling van het eigen vermogen. Dit is inherent aan de verwachte negatieve exploitatieresultaten door de inzet van de bestemmingsreserve NPO en de afbouw van het bovenmatige vermogen van de stichting (bestedingsplan). De kengetallen blijven ruim boven de gestelde ondergrenzen.

Bestuursverklaring inzake interne beheersing

De interne beheersing van de processen binnen de stichting is primair een verantwoordelijkheid van de bestuurder. Het totale stelsel van functiescheidingen,

Het verloop van de personele voorzieningen is nagenoeg nihil aangezien er alleen een voorziening voor jubilea is opgenomen. Het verloop van de onderhoudsvoorziening veroorzaakt de mutaties in het saldo in de meerjarenbalans. Hieronder een overzicht met de jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud en de verwachte uitgaven voor de uitvoer van het MJOP. Dit verloop is aangepast naar aanleiding van de aangepaste MJOP's per school, die vastgesteld zijn nadat de meerjarenbegroting is vastgesteld.

autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen. Naast het inbedden van interne beheersing vanuit de lijn, vindt monitoring, op het niveau van interne beheersing en de naleving ervan, vanuit de directie en het administratiekantoor plaats. Dit kantoor leverde ook in 2023 een bijdrage in een groot deel van de bedrijfsvoering. De keuze om een controller in te huren is een belangrijke bijdrage aan de interne beheersing. In 2022 is de functie van HR-adviseur uitgebreid naar een functie van 0,6 fte, in eigen dienst. Hierdoor neemt de kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering verder af. Een onderdeel van de interne beheersing binnen de SCSOG, is de financiële agenda tijdens het BMT zes keer per jaar. Tijdens het BMT overleg wordt er zes keer per jaar met de controller gesproken over allerlei financiële vraagstukken. In 2023 heeft verder de ontwikkeling van het beleid m.b.t. ICT en privacy veel aandacht gehad.

Kengetallen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Signaleringsrens
Solvabiliteit 1 (excl. voorzieningen)	58,6%	56,3%	55,4%	56,5%	57,5%	58,4%	25%-50%
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	81,2%	80,0%	78,6%	78,1%	77,5%	76,7%	25%-50%
Liquiditeit (current ratio)	2,73	2,13	1,87	1,98	2,06	2,16	1,5 - 2
Rentabiliteit (%)	2,3%	-5,2%	-2,3%	-0,1%	-0,3%	-0,4%	>0%
Huisvestingsratio	7,5%	6,9%	5,8%	5,8%	5,9%	5,8%	>10%
Weerstandsvermogen	31,4%	28,0%	26,4%	26,0%	25,8%	25,4%	10% - 40%

Dit loopt door in 2024 waarbij er veel aandacht is voor de eventuele risico's rondom dit onderwerp en de borging van de continuïteit. Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de stichting.

Risicomanagement

We signaleren een aantal risico's dat de komende jaren van invloed is op het voortbestaan van (scholen van) de stichting. Op het moment van het schrijven van dit jaarverslag loopt er een traject om de risicoanalyse te updaten op basis van de huidige stand van zaken, het nieuwe strategisch beleidsplan en verwachte ontwikkelingen in de omgeving van SCSOG. Dit traject wordt begeleid door Verus en zal rond de zomer van 2024 afgerond worden.

Onderstaande risico's hebben een plek in het lopende strategisch beleidsplan. In het volgend jaarverslag zullen deze aangepast worden naar aanleiding van uitkomsten van de actuele risicoanalyse en het nieuwe strategische beleidsplan. Hieronder benoemen we de risico's met een inschatting van de mogelijke impact:

Risico	Mogelijke impact
Het ernstige, en de komende jaren toenemende, lerarentekort	Hoog
De toename van de werkdruk en het ziekteverzuim	Midden
Daling leerlingaantallen door teldatum SBO gelijk met het PO	Midden
Kwetsbaarheid van de bedrijfsvoering door afhankelijkheid van externe partijen	Midden
De knelpunten in de huisvesting in relatie tot de uitvoering vanuit een integraal huisvestingsplan gemeente Groningen	Midden
De toenemende eisen vanuit wetgeving t.a.v. de verwerking van persoonsgegevens	Laag

De risico's, zoals hierboven aangegeven, zijn in het bestuursverslag hierboven reeds beschreven. Een deel van de risico's zijn minder goed beheersbaar, omdat ze buiten de rechtstreekse invloed van de stichting liggen, zoals het toenemende lerarentekort in ons land. We hebben gepoogd toch vanuit onze eigen mogelijkheden de risico's zo veel mogelijk te beperken.

Lerarentekort

Vanuit het bestedingsplan hebben we ingezet op het opleidingstraject 'versneld voor de klas' om onderwijsassistenten met potentie door te laten groeien naar de functie van leraar/leraar ondersteuner en te binden aan de organisatie.

Toename werkdruk en ziekteverzuim

De vermindering van de te grote werkdruk en belasting van de directeuren was een belangrijk aandachtspunt in afgelopen jaren. Door de komst van adjunct-directeuren en directieondersteuners bij de PO scholen samen met een bovenschoolse HR-adviseur voor 0,6 fte is een deel van de taken van de directeuren herbelegd en is de werkdruk beter in balans. Daarnaast is onderzoek verricht naar een andere arbodienst die beter past bij de werkwijze van de SCSOG m.b.t. de aanpak van werkdruk en ziekteverzuim. Per 1 januari 2024 is de overstap naar een andere arbodienst een feit.

Daling leerlingaantallen door aanpassing teldatum

Voorheen was de teldatum voor de reguliere bekostiging van zowel het PO als het SBO op 1 oktober maar voor het SBO was er een extra teldatum op 1 februari waarop de groei van het aantal leerlingen werd vastgesteld ten opzichte van 1 oktober en de bekostiging werd aangevuld door het SWV. Vanaf 2023 wordt de bekostiging voor het kalenderjaar vastgesteld op de teldatum 1 februari voor zowel het PO als het SBO en is er geen groeitelling meer van toepassing voor het SBO. De kans is aanwezig (en we zien het ook al gebeuren) dat de PO scholen de leerlingen nu op het regulier onderwijs houden t/m 1 februari, zodat ze nog meetellen voor de bekostiging en daarna doorverwezen worden naar het SBO. Voor deze leerlingen ontvangt het SBO het hele komende kalenderjaar geen bekostiging. Om dit risico te beperken zijn we in gesprek gegaan met het bestuur van het SWV die hiervoor een vangnetregeling heeft opgesteld. Bij explosieve groei na 1 februari worden de SBO scholen alsnog gecompenseerd door deze aanvullende regeling.

Kwetsbaarheid bedrijfsvoering

We hebben zoals beschreven, in de afgelopen jaren ingezet op meer interne expertise en professionalisering op het gebied van de eigen bedrijfsvoering, door de aanstelling van een HR medewerker en uitbreiding van administratieve ondersteuning. Met de externe controller zijn verder goede contractuele afspraken gemaakt om continuïteit te waarborgen.

Knelpunten huisvesting

Voor het huisvestingsvraagstuk met betrekking tot de nieuwbouw van de Fiduciaschool zijn we afhankelijk van de gemeente. We proberen zelf zo veel mogelijk invloed uit te oefenen door continue zichtbaar te zijn bij de gemeente en mee te denken in de mogelijkheden van bijvoorbeeld gezamenlijk bouwen met andere scholen die genoemd zijn in het IHP van de gemeente. Onder begeleiding van een externe adviseur is het proces naar nieuwbouw samen met de gemeente Groningen opnieuw opgestart waarbij het streven is per 1 juli 2024 een hernieuwd onderwijsconcept voor de school ontwikkeld wordt dat passend is bij de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs.

Toenemen eisen AVG

In verband met de toename van de aandacht voor cybersecurity en de verwerking van persoonsgegevens heeft er een uitbreiding plaatsgevonden in aantal ICT medewerkers en is er een team gevormd dat intensief samenwerkt. Voorheen hadden de scholen 'eigen' ICT-medewerkers maar door de richtlijnen op het gebied van AVG is samenwerking op bestuursniveau cruciaal. Tevens heeft er een risico-analyse plaatsgevonden op het gebied van privacy. Het rapport is aangeboden en de conclusies van het rapport blijkt dat de SCSOG goed op weg is met het AVG-compliance traject, maar nog niet op alle gebieden als AVG-compliant kan worden beoordeeld. Er zijn nog verschillende terreinen die aandacht behoeven. In 2023 heeft een ICT-assessment plaatsgevonden. De gesignaleerde kwetsbaarheden zijn uitgebreid besproken.

Het beleid wordt verder uitgewerkt en waar nodig aanvullende beheersmaatregelen getroffen. Dit traject wordt gelopen met ondersteuning van externe expertise.

Ook de risicobeheersing op zichzelf is verbeterd, de bestuurder rapporteert over de risico's en de genomen of te nemen maatregelen aan de raad van toezicht. Bij iedere vergadering van de raad van toezicht staat het onderwerp risicobeheersing op de agenda.

Reservepositie

Binnen de stichting zijn we al langere tijd in gesprek over de reservepositie van de stichting, de risico's die we lopen en de bestedingsruimte die er is om impulsen te geven aan het onderwijs. Hierbij speelde de maatschappelijke discussie over 'bovenmatige reserves' bij onderwijsinstellingen ook een rol. In dat kader hebben we in 2019 een risicoanalyse laten uitvoeren door Bureau Samengroei. Hieruit kwam een gemiddeld risicoprofiel naar voren in combinatie met een (zeer) ruime reservepositie. In 2024 vindt een actualisatie van de risicoanalyse plaats.

Tevens heeft de inspectie van het onderwijs een 'signaleringswaarde' ontwikkeld om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen te signaleren. Deze signaleringswaarde wordt het 'normatief eigen vermogen' genoemd. De aanleiding hiervoor is de conclusie van de inspectie dat de reserves in het onderwijs geleidelijk toenemen.

Het normatief eigen vermogen wordt berekend op basis van de volgende variabelen:

- aanschafwaarde van de gebouwen;
- de boekwaarde van de resterende materiële vaste activa;
- de totale baten.

Het normatief eigen vermogen geldt alleen voor het publieke deel van het eigen vermogen. Privaat vermogen wordt buiten beschouwing gelaten. Als het eigen vermogen groter is dan het normatief eigen vermogen dan kan dit bovenmatig zijn.

Vanaf verslagjaar 2020 wordt het bestuur gevraagd verantwoording af te leggen over de hoogte van de reserves in het jaarverslag. Hierbij moeten reserves boven het normatief eigen vermogen onderbouwd worden. Een voorbeeld hiervan is dat het bestuur spaart voor grote investeringen in de toekomst.

Het volgende overzicht geeft de berekening van het normatief eigen vermogen bij de SCSOG weer op basis van de jaarcijfers over 2022, conform de berekeningswijze van OCW.

Berekening	
Totaal eigen vermogen	5.007.371
Privaat eigen vermogen	1.441.724
 -
Feitelijk eigen vermogen	3.565.647
Normatief eigen vermogen	1.793.914
 -
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 1.771.733

Ratio eigen vermogen: 1,99

De hoge reservepositie is deels te onderbouwen met de risico's die de stichting loopt en voor een ander deel van de reserves is een bestedingsplan opgesteld om de opgebouwde reserves in te zetten voor het onderwijs.

In augustus 2021 is een eerste opzet voor het bestedingsplan opgesteld door de controller en de bestuurder. Vervolgens is het bestedingsplan besproken in meerder geledingen en verrijkt tot het definitieve bestedingsplan.

Het bestedingsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen de stichting. In 2022 is een start gemaakt met de uitvoering van een aantal projecten die beschreven zijn in het bestedingsplan. Het betreft de trajecten 'versneld voor de klas', de verstrekking van laptops aan het personeel, de doorontwikkeling van het onderwijs doormiddel van lesson study, de investering in de digitale werkomgeving en de visie op ICT. Daarnaast zijn er per school specifieke plannen uitgevoerd vanuit de 'projectenpot'.

Voor 2023 is het bestedingsplan geactualiseerd. De 'projectenpot' is daarin gecontinueerd aangezien dit leidt tot mooie innovatieve plannen vanuit de schoolteams. Verder is het traject 'versneld voor de klas' gecontinueerd en zijn er ontwikkeltrajecten voor het management toegevoegd.

In 2024 vindt een uitgebreide bijstelling van het bestedingsplan voor de komende jaren plaats waarbij de uitkomsten van de risicoanalyse meegenomen zullen worden, die rond de zomer 2024 afgerond zal zijn. Verder zullen de speerpunten in het nieuwe strategische beleidsplan de basis zijn voor het herziene bestedingsplan.

Rapportage toezichhoudend orgaan

Hiervoor verwijzen wij u naar het verslag van de raad van toezicht in hoofdstuk 2.

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Contactgegevens:

Eenrumermaar 4
Postbus 70 130
9700 AC Groningen

Website:

www.scsog.nl

